DIARI CATALA
d'Avisos, Noticies i Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre. 1 ptes. mes
Edició matí. . 1 » »
Fóra: { Espanya. . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal. . . 9 » »
Paquet de 80 números . . 90 cèntims.

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció i Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esqueles, comunicats i reclams a preus convencionals. Per a l'edició del vespre s'admeten esqueles mortuories fins a les sis de la tarda. Per a l'edició del matí fins a les tres de la matinada.

Any XXIV núm. 5,508 — Barcelona: Dissapte 5 de setembre de 1914 — Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: Sts. Llorens Justiniá, b. i cf.; Zenón, Macari, mrs.
Sant de demà: St. Zacarias, prof.—Quaranta hores: A l'iglesia de la provincial Casa de Caritat.—Hores d'exposició: De les nou del matí a les sis de la tarde.—Demà: A la mateixa iglesia. | Cort de Maria: Ntra. Sra. de les N·us, a St. Just.—Demà: Nt a. Sra. de Lourdes, a Sta. Madrona (Poble Sec).—Missa d'avui: Sant Llorens Justinià, bis. i conf.; color blanc.—La de demà: Dominica 14 després de Pentecostès; color verd.—Adoració nocturna: Avui, dia 5. Torn de Nostra Senyora dels Desamparats.

Observatori Meteorològic de la Universitat.—Director: E. Alcobé.—4 setembre
HORES D'OBSERVACIÓ: 8 matí 12 tarde.—Baròmetre a 0º al nivell del mar: [illegible].—Temperatures: Màxima 31'2 sol; 25'6 ombra.—Mínima, 20'1 ombra; 18'? reflector.—Temperatura a l'ombra: 2?'2; 25'1.—Pluja a les 24 hores: 00'0.—Aigua evaporada en milímetres: ?'5.—Graus d'humitat: 72; 71.—Direcció del vent: [illegible].—Velocitat del vent: 112 km.—Estat del cel: nuvo[illegible].—Núvols: Classes [illegible].—Quantitat: [illegible].—Observacions particulars: 00.—Sortida del sol: 5'20.—Posta: 6'20.—Sortida de la lluna: 6'19 t.—Posta: 5'0 m.

ANÓNIMA CLAUDIO DURÁN
«Construccions Monier»
Ronda Sant Pere, 44, baixos
Cubertes lleugeres amb teules romanes de ciment i amianto
Pes del metre quadrat de teula 15 kilos
Gran senzillesa de col·locació - No's necessiten operaris especialistes - Gran economia de fusta
Apropiades per a cubertes de molta llum

ACADEMIA TÈCNICO-INDUSTRIAL
Preparatoria per a l'ingrés en las Escoles d'Enginyers Industrials
Professorat a càrrec d'Enginyers Industrials exclusivament. — Pelayo, 7, 2.on

Companyía Valenciana de Vapors Correus d'Africa
Servei fixe, ràpid i regular entre Barcelona, Marsella i Gènova
Vapor "J. J. SISTER"
Luxoses cambres — Servei Restaurant — Telegrafía sense fils
Sortides: De Barcelona cap a Marsella, tots els diumenges a les 12.
» De Marsella cap a Gènova, tots els dilluns a les 14.
» De Gènova cap a Marsella i Barcelona, tots els dimars a les 16.
» De Marsella cap a Barcelona, tots els dimecres a les 18.
S'admet passatge de 1.ª, 2.ª i 3.ª, i càrrega de gran velocitat.
Consignataria: Vda. de VICENS SANZ SELMA, Passeig Colón, 1

Banco Hispano Americano
La Sucursal en aquesta Plassa posa en coneixement dels senyors tenedors de giros del Banc Nacional de Cuba, Banc Espanyol de la Illa de Cuba i senyors Digón Germans, de Habana, emesos a càrrec de la mateixa, que poden passar a fer-los efectius en les seves oficines.
Barcelona 4 de setembre de 1914. — El Director, Jaume Mac Veigh

J. Marsans Rof i fills
Valors, Cupons, Giros, Canvi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

MASTIC VEGETAL
INALTERABLE
Fórmula Tobella
Pera tota mena d' empelts y feridas de las plantas
Pot usarse sempre y no danya may.
S' aplica ab un pinzell, en fret.
Primpcesa, 11, pral.-BARCELONA

Editors: - Jove s'ofereix per a viatjar per Amèrica. Raó en aquesta Administració.

Tusquets i C.ª, S. en C.
Canvi, Valors, Cupons. Rambla Centre, 9
Negociem els cupons Interior i Amortitzable 4 per 100, venciment primer octubre.

Dr. Perearnau Professor de VIES URINARIES. Pl. Urquinaona, 2, 1.er De 12 ½ a 2 i de 4 a 6. — Festius, 10 a 12. — Telèfon 3.633

EL CONFLICTE EUROPEU

EL CAS LERROUX

La conducta francament antipatriòtica del senyor Lerroux, apel·lant a tots els medis per a comprometre l'Espanya en una aventura de la qual sols n'hauria dols i cap benefici moral ni material, ha provocat ja a Madrid una protesta sorollosa.

El procedir del senyor Lerroux és quelcom de revoltant. Sempre que s'ha tractat de la qüestió del Marroc, en la qual té compromesos Espanya honor i interessos, s'ha mostrat contrari a tota actitut bèl·lica, arribant a aconsellar com la únic camí el de la renuncia franca, que representava un vergonyós mancament als compromisos internacionals contrets, i per tant la descalificació més absoluta davant de tot el món. En canvi ara que ningú ens ha demanat que intervinguem en el paorós conflicte que somou l'Europa; ara que'l Govern afirma i repeteix cent vegades la no existencia de cap compromís que'ns obligui a l'intervenció; ara que'l fet de pendre una actitut activa en favor d'algún dels bel·ligerants representaria necessariament el sacrifici estèril de centenars de mils homes, el senyor Lerroux vol guerra.

I veient l'inutilitat de les seves prèdiques a Espanya, se n'entra en territori francès i hi escampa unes declaracions que no poden ésser encaminades a altra cosa que a comprometre'ns en una aventura ruïnosa en tots sentits.

Si el senyor Lerroux vol guerra a ultrança, té prou expedit el camí per entrar a qualsevol dels contingents de voluntaris que han ofert el seu concurs personal a les armes franceses. Que s'allisti i que s'allistin amb ell els que s'hi sentin d'acord, però que no labori en contra d'Espanya, tractant de fer-li adoptar actituts suicides. Al cap d'avall, l'ingrés del senyor Lerroux en l'exèrcit francès, no representaria altra cosa que una reintegració a la patria d'on és originari, com se demostra pel seu nom. Però que no tracti d'apartar Espanya de la conducta que li imposa la seva situació d'amistat amb tots els bel·ligerants.

Siguem de tots ells per llur condició de homes que sofreixen els horrors de la més cruenta de les lluites; estimem-los a tots com a germans; no compartim amb cap els odis que'ls llencen els uns contra dels altres; i quan sigui arribada l'hora, contribuim amb el nostre amor, recompartit per un igual entre ells, a consolidar tan fortament com ens sigui possible, l'obra de la pau.

I si algú individualment vol pendre part en la lluita a favor de qualsevol dels exèrcits, que no vulgui arrocegar en l'aventura tot el país.

Però no hi hà por que s'embarqui el senyor Lerroux. Ell és dels que treuen les serps del cau amb les urpes dels altres. Prou i massa que'l coneixem.

Al Dia

La guerra

A la frontera de l'Est, Alemanya i Austria es baten contra Russia amb sort variable. No s'han de creure els telegrames de l'Agencia Havas ni'ls de la Wolf. Entre els d'una i altra deu haver-hi la veritat, decantada un xic a favor de Russia. Mentrestant, l'allau alemanya amenaça París: toca quasi les fortaleses avençades. Es fàcil que avui o demà sapiguem d'una gran batalla als voltants de Belfort o de Nancy, per on avençarà l'exèrcit que mana personalment el Krompinz, a l'objecte de copar o desfer les divisions franceses de l'Est, que foren un perill gros per als sitiadors de París.

El siti de París! En 1870 l'Europa entera va commoure's a l'idea de París sitiat, de París bombardejat. Poc podíen pensar-se que'l perill de París vingués pels mateixos francesos incendiaris. El siti de París va commoure i tot a una part d'Alemanya. La Reina de Prussia capitanejava un partit contrari a la idea de bombejar París. Les Reines d'Anglaterra i Dinamarca feien gran pressió sobre'l Rei de Prussia, futur emperador d'Alemanya, perquè París fos sols bloquejat. Guillem I, que tenía per la Reina un amor cavalleresc, i l'Estat Major prussià que pertanyía al partit d'ella, aixís ho acordaren. Mes aquest cop, com altres, com davant de Viena, com a Sedàn s'imposà el criteri de Bismark, l'únic diplomàtic que ha tingut Alemanya i que veia venir com una mena de Santa Aliança contra els sitiadors de París. En Bismark, sense dir rès a ningú, va preparar el transport de l'artilleria grossa de siti, que era encara a Alemanya, i París fou atacat com els alemanys saben fer-ho.

Ara no hi hà por de que'ls obusos alemanys destrueixin els tresors artístics de París. La cintura de forts, allunya més de quinze kilòmetres els canons alemanys. No més els dirigibles poden fer mal a París. Oh! si'ls neutrals podíem arribar a convèncer a l'Estat Major alemany de que l'atac es reduís als forts!

En 1870, caigut París, caigué França. Inconvenients del centralisme, d'un sol centre de Govern. Si ara cau París, la guerra continuarà materialment; però, caigut París, França, moral i espiritualment, quedarà caiguda. Mentres Anvers estigui en poder dels belgues, encara que'ls alemanys posseeixin Brussel·les i tota la Bèlgica, hi haurà Bèlgica. Caiguda, arruinada, pobre, empenedida, però hi haurà Bèlgica. Ni Burdeus, ni Marsella, ni Lyon, poden dir: som França.

POL.

CLOSARI

LLETRES A TINA

XX

Portu-Palu, 3 setembre.

Mercès, o verge Deesa del Port! El dia d'avui és sagrat. Tina, avui, per primer cop, m'ha arribat de més enllà de la tragedia ta dolça paraula.

Tina meva, com t'he estimat avui! I avui, justament,—Louvain a la memoria,—jo havía començat, una Lletra que se n'hauría pogut dir «Dels defectes dels alemanys».

Com els meus llavis se n'anaven a petonejar la teva targeta, les meves mans se n'anaven a esquinsar la lletra començada.

Dia sagrat, dia solemnial, avui! Mira, ja de bon matí, la mateixa mar semblava presagiar-ho. L'haguessis vista, Tina, com era bella, i—de quina manera dir-ho?—«vellutada», en el seu reposar. Vellutada diríem, com un fruit, com un prèssec. La mar al setembre és vellutada i daurada com un fruit a l'agost.

Paraula teva, Tina! Ai, de tant endarrera!—Llegeixo, al començ: «Berlin, d. 4 VIII, 14.» No era aquest el mateix dia que jo escrivía ma primera lletra, aquí? L'un en l'altre l'Unic Amic i l'Amigueta llunyana pensàvem, en el mateix instant, i el cop de cor qui m'anuncià llavors lletra teva no va enganyar-me més que a mitges.

Diu que aquesta correspondencia dels primers dies del conflicte quedà deturada en saques a Irún i ara es comença a repartir. Altres paraules vindràn? Alguna de les meves ha pogut arribar-te? T'arribés aquesta d'avui per a tornar-te l'abraçada i per a demanar-te que continuis recordan-te de mi!

Targeta postal oficial, lacònica, potser dictada per senyora Mammi, pensant les dificultats del camí a recórrer, sense cap mot sobre la guerra, sense ni solament noticia sobre la situació del pare i germans... Però en fi, us sé al menys en seguretat, a Berlin, tú i Mammi i Eva, i haveu pensat en mi—i em dieu «Lieber Xenius»...

L'Unic Amic, en abraçada, us estreny tots sobre el seu pit.

XENIUS.

Un batalló de voluntaris

AMB data 23 d'agost, hem rebut de París una carta, en la qual se'ns diu:

«Avui surt de París, en direcció a Bayona, el batalló de voluntaris hispano-americans.

»A Bayona se'ls instruirà en el maneig de les armes a la faisó francesa i, una volta ben aptes, se'ls enviarà a la línia de foc.»

El que'ns escriu la carta, que forma part del batalló, ens promet donar-nos en altres noves, sempre que n'hi hagi d'interessants.

(Suposem que una de les primeres que ens dugui serà la de l'allistament del senyor Lerroux en el batalló de voluntaris hispano-americans.

Demà:

Tornant de Berlin

Noticies sensacionals. - La sessió extraordinaria del Reichstag: «Fins a l'últim home». - Els socialistes i la guerra. - La declaració d'Anglaterra. - La presa de Lièce. - Cap a Berlin.

COMEDIES I OBRES PUBLIQUES

Des del començament de la guerra que, del continuat incensar a lo que'l Govern fa per salvar-nos de les seves desgraciades contingencies, no se'n treu rès més en concret, com mides propies d'ell, que les promeses d'obres públiques. Un dia i altre dia, els periòdics ministerials ens parlen de lo molt que's treballa en aquest sentit i es publiquen noticies d'aspiracions, queixes i demandes: se repeteix constantment allò de lo molt que'l ministre de Foment i el Govern es preocupen per a donar treball en obres públiques... Sobre tot, lo més en clar que's diu, és això de que se'n preocupen...!

Comensen per dir ben rodonament que el remei de les grans crisis econòmiques, solament en comptades ocasions i en determinades comarques pot trobar-se en les obres públiques d'un Estat, i sobre tot d'un Estat organisat de la manera que ho està l'Estat espanyol. Si a Catalunya per falta de medis o de primeres materies es tanquessin un centenar de fàbriques, sería un petit remei, per a la miseria que inevitablement vindría, la construcció d'unes quantes carreteres, per a quals treballs no estàn preparats els nostres obrers da fàbrica ni de molts dels oficis que haurien de parar allavors, i en les quals, ademés, no podríen pas trobar-hi col·locació els milers d'obrers que's guanyen el pà davant dels telers... Com s'ha vingut dient i repetint per les nostres Societats Econòmiques, lo que primerament procedeix és evitar que's tinguin de suspendre les feines; lo que'l Govern deuría fer és pendre les mides necessaries per això, i no pas fer-se'n previsor, figurant-se que si aquelles se suspenen trobarà un remei en les obres.

Però, en fi, encara que insuficient quasi sempre, valdría la pena de que, si'l Govern considera que'l té d'emplear, al menys l'empleés de manera que pogués servir d'alguna cosa. Si per als obrers de les fàbriques nó, al menys, les obres públiques poden servir per als treballadors empleats en feines anàlogues, o per aquells que, en més o menys, s'hi puguin sentir disposats a aprofitar-les: els obrers de mines, alguns obrers del camp, els que estaven ocupats en grans obres d'empreses particulars, suspeses per les actuals circumstancies, certes obrers de transports, etc., etc., podríen sentir-se una mica esperansats si realment fos cert que l'Estat anés a empendre les grans obres públiques de que cada dia es parla en discursos de ministres, en notes oficioses dels Consells, en anuncis de reunions del Consell d'Estat, en els articles ditiràmbics dels diaris ministerials.

Més per això fóra necessari, en primer lloc, que les quantitats que'l Govern hi destinés tinguessin alguna importancia; en segón lloc, que'l Govern tingués la precaució d'iniciar les obres públiques principalment en els llocs on més se sentissin els efectes de les presents crítiques circumstancies.

La simple lectura d'aquells elements d'informació del ministerialisme no dona cap idea de lo que en aquests punts es fà, però lo que ho aclareix és la «Gaceta». Per ella es veu clarament que el famós remei de les obres públiques no pot ser tal, ni per les dosis homeopàtiques amb que's van donant els crèdits per a realisar-les, ni per la distribució de les ínfimes quantitats que's donen. Ni'ns sab greu, ni hi hà per què ens ne sàpiga, que's facin carreteres i canals i estanys i carrils en el centre d'Espanya; al contrari, creiem que tot lo que contribueixi al desenrotllo econòmic de les comarques centrals de la península, de retop beneficiarà a la industria i al comerç de la nostra terra, per lo que hem de desitjar que aumentin força les vies de comunicació que han de facilitar la extracció dels seus productes i les obres hidràuliques que han d'aumentar-los. Però que, en els moments actuals en que les regions que produíen articles d'exportació, que no poden treure, i les que veuen venir la miseria pel tancament de les seves mines i de les seves fàbriques, tinguin de veure concedides amb compta-gotes unes quantes mils pessetes per donar feina als que no'n tenen, i que, no obstant, s'anunciïn cada dia treballs de carreteres en aquelles comarques que l'únic efecte que de la guerra han sentit ha sigut l'aument del preu dels cereals que produíen—lo que en tot cas els hi representa un aument de sa riquesa—fóra veritablement incomprensible si al resseguir aquestes llistes d'obres no s'hi transparentés massa sovint el nom de tals o quals diputats, que segurament deuen haver treballat per que els seus districtes s'aprofitin del repartiment, per més que en rès hagin sofert de la guerra europea.

Fins en les regions mineres, industrials i productores de fruits d'exportació s'hi hà notat la falta d'un criteri superior en aquesta distribució dels minúsculs crèdits fins ara publicats. Sembla que allí aon ha suspès els treballs una gran explotació, o en la seva comarca al menys, és aon deuría l'Estat procurar-hi una obra: però l'Estat decideix per «provincies» o per districtes electorals, i no per necessitats...

Tot això fóra encara més o menys passable si les quantitats invertides valguessin la pena. Es lo que tantes vegades s'ha dit: que les obres públiques sempre són convenients, aixís es facin abm una o altra intenció. Però, cal fixar-se en les quantitats acordades.

Fa ben pocs díes que un diari ministerial feia les grans alabances al ministro per lo fet ja, i donava els datos d'aquelles quantitats. I resultava que tot en gros, en un mes que portem de crisi... i d'incensar al Govern, s'han distribuit, entenem-nos bé, acordat, no pas gastat encara, d'un capítol del presupost, **1.336.740** pessetes; i d'altre, que és el destinat a «reparació de carreteres», la suma de *274.000* pessetes... Excusat és dir que amb aquestes sumes repartides per les «quaranta nou provincies» d'Espanya, la crisi econòmica deu estar completament passada.

Per a que's vegi lo que això significa cal tenir en compte que d'aquestes quantitats no's pensarà pas destinar-ho tot a jornals, perque per a fer obres se necessiten materials i en abundancia. Tret això, ¿què'n quedarà del milió i mig de pessetes per a donar feina als que no'n tenen? Quí vulgui calcular lo que tot això importa que's limiti a calcular, prenent un tipu, fàcil de càlcul, que deu mil obrers, guanyant tres pessetes de jornal, consumiríen *300.000* pessetes en deu díes: i certament que si la crisi s'agrava, com sembla de tèmer, poden ser moltes vegades deu mil obrers els que's quedin sense treball... i moltes vegades deu díes els que's trigarà en tornar a haver-hi feines normalitzades.

Precisament aquests mateixos díes, l'Ajuntament de Barcelona ha fet l'adjudicació d'una subasta d'empedrats per la quantitat de *740.000* pesstes. Es a dir, que una sola ciutat, en una sola de les moltes obres públiques que té iniciades, va a gastar la meitat de lo que l'Estat destina per a posar remei a la crisi de tota Espanya.

I entre tant, el Govern «estudía» la reparació d'aquestes carreteres d'impossible trànsit, a la que ell mateix ha declarat que s'hi té de destinar «setanta dos milions de pessetes». Per a salvar-nos de la crisi ha dedicat ja, segons el diari ministerial del qual hem tret els datos, «duescentes setanta quatre mil»: en trescents mesos gastarem els 72 milions!!! Ell diu que estudía, però aquestes reparacions veritablement urgents estàn de sobres estudiades pels seus facultatius: lo que's necessita són diners per a gastar-hi i criteri per a distribuir-los, realitzant ràpidament les obres que fan més falta.

Lluís DURÁN I VENTOSA.

P. S. Escrit aquest article, ha aparegut en els periòdics d'aquesta ciutat una nota oficiosa explicant la part que a la provincia de Barcelona ha correspost de l'esplèndit repartiment d'obres públiques acordat per l'Estat. Aquest li ha concedit el comensament de les obres d'explanació d'una carretera més amunt de Berga i d'una altra al Vallès, destinant a les dues obres, en conjunt, la «enorme» xifra de cinquanta mil pessetes». S'ha afegit amb tota serietat que això's feia per a donar treball als obrers de la provincia que no'n tenen per les actuals circumstancies, i que'l governador civil havía dit que no calía pas que vinguessin obrers d'altres provincies per aprofitar també les «cinquanta mil pessetes...»

Decididament, el senyor Andrade és mestre en ironíes...

Ll. D.

La lliçó de la guerra

Revers: ¿Regressió o innovació?

Es difícil fer comentaris, per ara. D'una banda l'escassetat i l'imprecisió de les noves, d'altra banda la circumspecció que'ns imposa la neutralitat i que respectuosament acullim, limiten l'àrea d'aquest tema tan actual i tan interessant i traben la franca actuació del comentarista. Aixís i tot ofereix aquesta guerra quasi mundial algunes característiques tan evidents i genèriques que, per afectar als bel·ligerants d'una i altra banda, poden ser constatades i comentades sense que ningú se'n pugui donar per ofès.

I és la que tot-d'una frapa els espectadors, la seva inusitada crueltat. En alguns episodis, en alguns detalls, sembla, talment, una guerra d'extermini. Ja no parlem d'aquelles mutues imputacions, estilades a cada guerra i justes o no, de l'us de bales dum-dum i de la comissió de altres infraccions dels convenis internacionals que les regulen i de les consideracions d'humanitat que les condicionen. Ens referim a fets més singulars i extraordinaris: tals com l'arrasament de ciutats i de centres de cultura de fama general, els propòsits i les amenasses de reduir per la fam, la impúdica preterició de les retgles més elementals del dret internacional privat, el mancament sistemàtic i collectiu a les obligacions més sagrades.

¿Es això un cas d'atavisme? ¿Es una regressió total de l'humanitat? ¿Es la fi de la civilització europea? No és estrany que s'ho preguntin alguns, quan n'hi hà d'altres qui, en plè segle XX, vènen pseudo-profecies i tornen a encongir-se amb l'esgarrifança milenaria. No es estrany, davant d'aquesta mena d'universal patent de cors contra tots i contra tot-hom, davant d'aquest espectacle del qual no donen idea les guerres dels darrers anys, per no dir del darrer segle.

Europa s'havía avesat a una gradual suavització de les guerres. Les colonials, que eren les freqüents, solíen sostenir-se amb una fredor absolutament egoista, amb una cautela, amb una economía de tota mena d'esforços i fins amb un mig secret, que més semblaven una expedició venatoria que una penetració bèl·lica. Les continentals, fins les més importants, eren escomeses amb una relativa serenitat i mesura dels contendents. Solíen localitzar-se, solíen afectar no més a una part, no la més grossa, de les nacions interessades. El sentit d'humanitat i de justicia o, si més no, la seva afectació, el sentiment de la propia dignitat, la pudibondesa collectiva, pesaven molt en tots indrets i imposaven una certa correcció de conjunt, una mena de superior armonía preestablerta.

Avui sembla que no és aixís. Es trenca la tradició civil i se la trenca sense palliatius, ni excuses, ni dissimulacions. Tothom vol pegar i pegar fort, fins a anorrear l'adversari. I, per a conseguir-ho, tots els medis li són bons.

Nosaltres, indefectiblement optimistes, tot i lamentant aquests excessos, tot i condemnant-los enèrgicament, no creiem que siguin efecte d'una regressió moral, d'una erupció d'atavisme, d'un da'tabaix del patrimoni cultural d'Europa. Creiem més aviat que són les qualitats «noves» d'aquesta guerra, les que li donen aquesta característica diferencial, les que fan que trenqui el progressiu endolciment de les guerres anteriors i que recordi gairebé les més èpiques que's poden recordar les guerres d'irrupció, de topament de races transmigrants, aleshores del trasbalsament universal dels pobles, quan les nacions i els imperis es plasmaven en el caos de l'humanitat primitiva.

J. BOFILL.

A Amèrica

A l'hora d'itinerari sortí ahir «ap a Buenos Aires i escales el trasatlàntic «Reina Victoria Eugenia», en el qual van embarcar pocs emigrants, contra lo acostumat. En canvi, el passatge de les classes de luxe era nombrós, comptant-s'hi gran nombre de famílies argentines que residíen a París i moltes altres que estaven estiuejant en les platges de la veïna República.

El senyor Sedó

Ahir al matí, amb l'exprès, va arribar de San Sebastián el senador don Lluís A. Sedó, president de la Cambra Industrial.

A la estació l'esperaven els representants de les entitats econòmiques i el president de la Mancomunitat senyor Prat de la Riba.

Més tard, el senyor Sedó va anar a la Diputació, conferenciant amb el senyor Prat.

Cambra de Comerç Britànica

En atenció als considerables perjudicis ocasionats al comerç anglo-espanyol pel gran retras que sufreix la correspondencia entre ambdues nacions, a causa de les circumstancies anormals que atravessem, la Cambra de Comerç Britànica per a Espanya s'ha dirigit als respectius governs instant la urgent necessitat d'establir quant abans possible un servei directe de correspondencia, paquets postals i passatgers entre'l port de Bilbao i altre anglès que's consideri més ventatjós.

També fa saber la Cambra que en vista de la creixent demanda de productes de frabricació anglesa, originada per la impossibilitat d'importar certs articles de França i Alemanya, ha acordat dirigir-se a les cambres i premsa angleses per a que arribi el fet a coneixement dels principals productors i exportadors de son país, i posa sos serveis a disposició dels seus representants i importadors espanyols per a facilitar-los noms i direccions i qualsevol altre detall que obri en son poder i pugui interessar-los.

NEUTRALITAT

Tenim un convenciment fondíssim de la imperiosa necessitat i conveniencia general alhora de sostenir a ultrança la neutralitat d'Espanya.

Fóra un ver cas de follía el renunciar a les ventatges innombrables que proporciona a Espanya son apartament providencial de tota actuació bèl·lica en els actuals conflictes armats europeus.

Sortosament per Espanya, no té contret cap compromís que la lligui a rès ni l'obligui amb ningú: aixís ho asseguren terminantment nostres governants i aixís ho havem de creure. Doncs conservem curosament la feliç circumstancia d'ésser amics de totes les nacions bel·ligerants; tinguem amb totes elles, sens excepció, totes les atencions i miraments compatibles amb nostres deure's de neutrals i observem envers elles la més escrupulosa cortesía i... rès més, car prou feina tenim assobre procurant fer tot lo que humanament és possible per aliviar la crisi bancaría, agrícola, fabril i mercantil que com a les nacions totes, ens ofega i ens aniquila.

No ens convenen, nó, les lluites sagnantes, car ja en tenim bé massa amb les econòmiques. No ens convenen, nó, atacs a nostres naus, a nostres ports ni a nostres fronteres, i si per dissort Espanya fós víctima dels horrors i devastacions de la guerra, en tal cas, que ella no en sigui autora ni complis, sinó que fós obra malèfica externa a ella. Que mai donem motiu a que se'ns pugui aplicar amb fonament aquell antic refrà castellà. «Fraile mostén, tú lo quisiste, tú te lo tén».

No volem ni devem pas endinsar-nos amb comentaris i consideracions perilloses, que pugnen per brollar de les puntes de nostra ploma; tenim la obligació sagrada d'ésser prudents i d'observar en nostres escrits la més escrupulosa neutralitat; nostres actes han de ésser d'un absolut acord amb nostres paraules.

Espanya no pot pas tenir millor lema que'l dels Sometents armats de Catalunya, això és: «Pau, pau i sempre pau».

Joan REGUANT

DE L'EDICIÓ D'ANIT

Lliga de Defensa Industrial i Comercial

En la última sessió celebrada per la Junta de Defensa Industrial i Comercial baix la presidencia de don Albert Compte, aquest senyor explicà detalladament les gestions que ha practicat i practica la Junta de Defensa d'interessos econòmics de Catalunya com consequencia dels acords que prèn aquest organisme en les freqüents reunions que celebra en el Palau de la Generalitat.

El senyor Compte consignà d'una manera especial l'acullida que'ls dispensà el Monarca i la satisfactoria impressió que'ls produí la bona voluntat i laudables propòsits personals del Rei, qui demostrà un coneixement complet dels problemes que la guerra europea ha plantejat a Espanya i singularment a Catalunya.

La Junta escoltà amb gust les explicacions donades pel senyor Compte i acordà per unanimitat un vot de gracies al seu favor.

A continuació varis individus de la Junta parlaren per a exposar sos respectius parers, lamentant-se molts d'ells de que'l comerç no sols no trobi en el Banc d'Espanya l'apoi ni les facilitats que en els moments actuals deuríen proporcionar-se, tals com ampliació de crèdits personals en la proporció deguda, ampliació dels prèstams sobre «Warrants», respecte de primeres materies i productes agrícoles i manufacturats, mobilisació del saldo que'ls exportadors nacionals tenen immobilisat en l'estranger, etc.; sinó que en general ha aumentat considerablement els tipus de negociació dels giros sobre provincies.

Ademés, la Junta s'enterà amb gust de tres oficis de la segona divisió de Ferrocarrils, notificant la resolució recaiguda a alguns projectes presentats per les Companyíes dels ferrocarrils del Nort d'Espanya i de Madrid a Saragossa i a Alacant relatius a adicions a determinades tarifes especials per al transport de teixits, qual resolució és de perfecte acord amb lo sol·licitat per aquesta Lliga a son degut temps; aixís com s'enterà també d'una comunicació de la subsecretaría del ministeri d'Estat referent a les gestions practicades per aquest ministeri i per mediació de l'embaixador a París per a que fos alçada la prohibició d'exportar pells d'adorno i confeccions per a senyora i nois, gracies a lo qual s'ha donat ja curs i obren en poder dels destinataris els bultos de pel·letería que en virtut de la expressada prohibició estaven detinguts en la Duana de Cerbere.

Finalment, a causa de que amb motiu de l'actual conflicte europeu experimenten considerable retràs les comuni-

cacions; s'acordà dirigir-se a la Direcció general de Duanes, en súplica de que s'ordeni telegràficament a les Duanes marítimes que s'abstinguin fins a nou avís d'aplicar les multes per demora que determina el cas primer de l'article 306 de les vigents Ordenances de la Renda; com també que sía tornat als respectius interessats l'import de les multes que pel mateix motiu han ingressat a partir del dia 1 del pròxim passat mes d'agost, en atenció a que d'aquesta data arrenca la lamentable anormalitat que atravessem.

Esquadra francesa

Ahir a primeres hores de la tarde va passar per davant del nostre port una esquadra francesa, que va senyalar immediatament el guaita de Montjuic.

Canvi oficial

El canvi oficial fixat pel Reial Col·legi de Corredors, segueix essent:

Lliures esterlines,25'05; francs, 99'50; marcs, 122.

De Madrid

(PER TELEFON)

Informes del ministre d'Estat

Madrid, 4, 10 matí.

San Sebastián.—El marquès de Lema ha facilitat als periodistes les notícies següents:

El Govern té confirmació oficial de l'arribada a Burdeus del president de la República i del ministeri francès.

Amb tal motiu s'ha tornat a reproduir la repatriació, arribant a Irún un tren amb 734 espanyols indigents.

Notícies de Anvers confirmen que un dirigible alemany va tirar varies bombes sobre la ciutat, causant deu ferits i danys en varies cases.

El globo ha sigut canonejat pels forts.

Els alemanys apreten el cercle de Anvers, que està incomunicat amb Brussel·les.

A Brussel·les hi ha ordre complet, però es nota cert malestar a causa de les poques subsistencies i la puja dels preus.

La colonia espanyola ha demanat al Govern aussilis i facilitats per a la seva repatriació.

Tant els alemanys com els belgues estàn molt satisfets de la tasca realisada pel nostre representant, que serà en prestigi de la nostra patria.

De Berna comuniquen que allí arriben noticies de la Prussia Oriental amb grans contradiccions, segons és la procedencia.

Tant Alemanya com Russia s'atribueixen la victoria.

Ha sortit el vapor «Torreblanca» de Oràn cap a Almería, amb 748 espanyols indigents.

La premsa de Londres tracta de treure importancia a les batalles de la Prussia Oriental, dient que són derrotes locals.

A Anglaterra es dictarà un reial decret contra la propaganda de la premsa alarmista.

S'ha advertit que en el mar del Nort s'han col·locat noves mines.

Lo que diu en Dato

Madrid, 4, 2 tarde.

Anc que ahir s'anuncià que'l president del Consell aniria avui a Palau per a conferenciar amb el Rei no ho feu perque havía sigut invitat pel Rei per a dinar amb ell i després del dinar el monarca i son primer ministre varen estar conferenciant fins a les dotze de la nit.

Avui, com de costum, ha despatxat el president amb el Rei i aquest li ha parlat extensament del nomenament del nou Pontifex, celebrant que hagi recaigut en monsenyor Della Chiesa, pel coneixement que aquest senyor té de nostre país a causa d'haver estat aquí algun temps.

El Rei i la família reial han enviat telegrames de felicitació al nou Pontifex.

El senyor Dato ha donat compte al Rei dels telegrames rebuts de l'estranger i de la solució donada a la qüestió econòmica de Bilbao que tant preocupà al Rei.

Per a la capital de Vizcaya ha sortit el sub-governador del Banc d'Espanya, senyor Escudero, amb amplies instruccions del Consell d'administració per a examinar i resoldre les qüestions allí plantejades.

També ha informat al Rei dels telegrames del Marroc que segueix acusant alguna major agitació entre els moros produída per les noticies que's reben de la guerra europea.

El senyor Dato ha dit al rebre als periodistes que ha rebut la invitació per assistir a la botadura del creuer «Jaime I», però probablement no hi podrà assistir per les seves moltes ocupacions.

Si el Rei hi assistís allavors aniria també el president del Consell, però lo més probable serà que'ls Govern estigui representat pel ministre de Marina.

De la guerra no tenía avui noves noticies el president.

En la conferencia telefònica que ha celebrat amb el ministre d'Estat, aquest fès li ha dit, apart de la confirmació oficial de l'arribada a Burdeus del Govern francès.

Respecte a l'article que'l comte de Romanones ha publicat en «El Imparcial» ha fet les següents manifestacions:

—He vist les declaracions del comte de Romanones i celebro que no faci seu l'article que aparesqué en el «Diario Universal», ja que de l'article d'avui es dedueix que'l comte de Romanones i els lliberals són partidaris de la neutralitat.

De que aquesta es trenqui no hi hà en la política espanyola més aspiració formulada que la que s'atribueix al senyor Lerroux i de la qual no tenim més referencies que les publicades en els periòdics; però demà arribarà la premsa de París i ho llegirem.

Dubto que ni a Barcelona ni enlloc trobi el senyor Lerroux partidaris de que Espanya es posi a pendre part activa en la lluita.

Els radicals de Barcelona i els obrers de tot Espanya són partidaris de la neutralitat.

Gran part de l'element socialista i el diputat d'aquest partit, senyor Iglesias, han requerit al Govern en més d'una ocasió per a que no abandonem aquesta norma de conducta, de la qual el Govern no pensa separar-se de cap manera.

També ha anunciat com a probable per a demà, a la tarde, un Consell de ministres, ja que'ls assumptes relatius a obres públiques i subsistencies i les noticies que envíen nostres representants en l'estranger que deuen conèixer tots els ministres, fan que sigui en aquests moments molt freqüents les reunions del Govern.

Quan el senyor Dato despatxava amb el Rei ha passat per davant del Palau el regiment de llancers de la Reina, que tornava de les maniobres.

El Rei h asortit al balcó i ha presenciat la desfilada del regiment.

La carta del senyor Unamuno la va rebre ahir el senyor Dato i es proposa contestar-la aquesta nit o demà.

Queda desmentit naturalment quant s'ha dit respecte al trasllat a Valladolid d'alguns elements de la Facultat de Medecina de Salamanca.

Entre les visites que avui ha rebut el senyor Dato figura le del general Aguilera, governador civil i una comissió de l'Ajuntament de Bilbao.

Han tractat de mides adoptades per aquella corporació per a conjurar la crisi obrera.

Opinió den Romanones

Avui publica «El Imparcial» un article del comte de Romanones en el que aquest expressa sa opinió sobre el problema de la neutralitat espanyola.

Diu que concixía l'article titulat «Neutralitats que maten», aparegut en el «Diario Universal» abans de que vegés la llum pública, i que no tenía altre objecte que el de servir de punt de partida per a que la opinió pública es mogués i concretés en una resolució concreta i trascendental per al pervenir de la vida espanyola.

Després de la publicació d'aquest article, varies veus s'han fet sentir i s'ha vist que l'actitut del Govern es troba enrobustida, perque la neutralitat compta amb una gran corrent de opinió.

Diu que aquest article ha provocat un plebiscit utilíssim.

Afegeix que s'ha posat en contacte amb tots els que l'acompanyaren en els Consells de la Corona i coneguda la opinió d'aquests diu que s'inspirarà en ella per a exposar el seu judici.

Nega que tingui esperit bel·licós com li atribueixen sos enemics, car coneix quina és la situació d'Espanya i quin és el sentiment popular.

Mai he cregut — diu — que en les circumstancies actuals Espanya degués adquirir compromisos que'ns obliguin a pendre part activa en la qüestió.

A tal punt és ferm aquest criteri en mi, lo qual no ho he callat en cap lloc on fós eficas i útil per a la patria, i des del primer instant ho vaig manifestar. Ferò una cosa és la participació militar en la qüestió i altra la determinació del caràcter, condicions i alcanç de la neutralitat.

Es clar que jo estic conforme amb la neutralitat portada a la «Gaceta». No és aquesta la que invita a discórrer. Es més; reconec que, a l'iniciar-se la guerra, Espanya inevitablement tenía de fer aquesta declaració jurídica; però com no's tracta d'una mera definició de dret, sinó d'una actitut que s'adopta en virtut d'antecedents que susciten relacions i conexions mentres es manté i que ha de sentir-se durant un llarc lapso de temps i que implica conseqüencies, deu meditar-se sobre quantes circumstancies poden caracteritzar la neutralitat, circumstancies qual alcanç ja ha vingut senyalant-se en diversos adjectius que signifiquen altres tants matissos, matissos i modalitats ,cada una de les quals tanca un complexe problema: neutralitat «espectant», neutralitat «armada», «inerme», «asentida»...

La neutralitat en que està Espanya respecte a uns i altres dels bàndols bel·ligerants, ¿indica indiferencia?

Aquesta és la pregunta que jo no he de contestar. La resposta pertany exclusivament al Govern. Però sí afirmo que la declaració de neutralitat per sí sola no resol les dificultats ni allunya per complet els perills.

Nostra aspiració és patir en el menor grau possible les infaustes conseqüencies de la guerra. ¿Còm lograr-ho? Aquí de les discrepancies dels bel·licosos i pacifistes. El temps dirà els qui s'ajusten més als fets.

La neutralitat no és l'aillament absolut, sinó una actitut de nacions que necessiten el concurs de totes. El mateix Govern, anc que en forma remota, reconeix que nostra neutralitat pot ser vulnerada. Per conseqüent, els homes públics deuen mirar cara a cara totes les contingencies i descomptar totes les hipòtesis. ¿No respòn el Govern a que s'hagi formulat la hipòtesi de que'ns vegem forçats pel moment a sortir de nostra neutralitat i partint d'ella digui que si això passa no serà per a Espanya de conveniencia que's col·loqui de tal manera que'ls fets humans no la empenyin a pendre lloc en contra dels seus interessos?

La neutralitat no deu significar l'abstenció d'intimitats amb tots els països bel·ligerants, car això equivaldría a l'aillament.

Es impossible apartar-se en absolut de les qüestions universals, car ni tan sols la política interior es sustreu per complet a la solidaritat universal.

Podrem aspirar ara an aquest aillament, però una cosa és pretenir-lo i altra lograr-lo.

Després de la guerra la vida seguirà son curs i es crearàn nous sistemes de relacions internacionals. ¿En quin punt ens trobarem nosaltres allavors? Es interessant conèixe'l, perque el primer moment d'aquest nou periode és també el primer moment en que's rectifica el mapa d'Europa, acas el del món, com nova base d'una pau duradera.

Coneguda és nostra situació fins l'instant de començar la guerra, sense pactes solemnes, sense convenis expressos que ens obliguin a col·laboracions de cap classe. Les vicisitats de la guerra, les inseparables a son resultat final, ¿poden variar la situació de les relacions internacionals en que's trobava Espanya, amb l'assentiment quasi unànim de la opinió, precisament ara ya á fer un any? Altres ho podràn declarar; jo nó.

¿La neutralitat adoptada és de tal índole que liquida el resultat d'aquesta acció diplomàtica dels anys anteriors, especialment des de 1907? ¿Al renuar-se la normalitat de la vida europea, inaugurarà Espanya el nou llibre de les relacions diplomàtiques, esborrant els capítols que a comptar del començament del segle hem escrit?

Aquestes interrogacions impliquen problemes d'alta trascendencia.

¿Còm és possible que els homes públics espanyols desconeguin les relacions íntimes d'aquests problemes que en data pròxima s'han de plantejar davant d'Espanya amb nostra actitut present?

Es més; ¿entre el passat i el futur diplomàtic de nostre país pot obrir-se un parèntesi per una simple declaració de neutralitat? Jo no he de contestar, perque no és dever meu.

Si diré que si avui el Govern pot proclamar que a Espanya existeix quasi unanimitat en favor de la neutralitat, és també la gran majoría dels ciutadans espanyols que reconeixen quant acertada ha sigut la direcció de nostra política internacional en els darrers anys transcorreguts.

Militarment pot ser la neutralitat, però econòmicament som un país beligerant i patim les conseqüencies de la guerra.

Espanya's troba entre perills econòmics gravíssims, el problema de les subsistencies i el de la continuació del treball.

El primer implica mides de dos periodes: Un, supressió d'obstacles per al més poderós abastament del país; an ell ha atès el Govern amb la rebaixa aranzelaria. Altre, la intervenció activa en la distribució de subsistencies, grupu de disposicions que té a la vegada dos periodes: un preparatori i altre que podriem anomenar dispositiu o dictatorial. En aquest segón moment el Govern no hi hà entrat.

Tal vegada sería convenient que s'aplassés lo que's califica de periode preventiu que produeix danys al consumidor sense que hi hagi el corresponent benefici per al productor, deixant en canvi, en llibertat de maniobrar, als especuladors que en moments com aquests no deixen de presentar-se.

El problema de la continuació del treball se bifurca en el crèdit i en el transport. La resolució d'ambdos és igualment indispensable per aminorar en lo possible la restricció de nostra producció ocasiomda pel respectiu tancament dels mercats d'origen de les primeres materies i dels mercats de consum per als productes espanyols.

El problema del crèdit el Govern l'ha atès amb certes mides però segurament haurà de fer més, molt més de lo que fins ara ha fet en lo que's refereix als transports.

En aquesta part hi hà facilitats per l'actitut que desseguida preagué el Govern anglès, però falta resoldre-lo relatiu al segur de guerra en la navegació com fins ara han fet ja altres països.

La resolució del problema del crèdit i dels transports asseguraria la continuitat del treball nacional amb molta més eficacia per atenuar la crisi obrera, que la pertorbació europea origina, que l'aplicació d'uns quants milions a obres públiques sobtadament acordada, sols sía una mida que com transitoria no deu tampoc desdenyar-se.

Ofereix el concurs del partit lliberal i termina invitant a tots a que posin el pensament amant en aquests critics instants i cessin les lluites polítiques per a dedicar-se sols a titul d'espanyols al servei de la patria.

La Comissió de Barcelona

Madrid, 4, 6'15 tarde.

La comissió de l'Ajuntament de Barcelona que's troba a Madrid ha celebrat aquesta tarde una extensa conferencia en la Presidencia del Consell amb els senyors Dato, Bugallal, Sánchez Guerra i Ugarte.

Amb els tres primers han tractat de la situació en que's troba l'Ajuntament de Barcelona i la necessitat de que el Govern presti el seu concurs a dita corporació.

Com que per això precisa fer alguns estudis i buscar fòrmules de solució, han acordat que els representants de l'Ajuntament presentin al Govern els estudis i fòrmules esmentades, que seràn objecte de deliberació en el primer Consell de ministres que's celebri immediatament després de presentades.

El senyor Pich ha parlat després de la Exposició d'Industries Elèctriques de Barcelona amb el ministre de Foment tractant de que doni facilitats per al major èxit de dit certamen.

Anc que existien alguns dubtes sobre la conveniencia de l'aplaçament del certament s'han aclarit davant les exhortacions del quefe del Govern que estima deu celebrar-se, ja que tindrà major èxit l'acte de trobar-se les industries elèctriques paralitzades pel conflicte europeu podent contribuir la Exposició al creixement a Espanya de dites industries.

El ministre d'Hisenda ha ofert al senyor Pich donar tota classe de facilitats pecuniaries a primers d'any amb l'objecte de donar impuls a les obres necessaries per a dita Exposició.

La comissió municipal catalana i el senyor Pich, com representant també de la comissió de la Exposició, han sortit molt satisfets de la bona acullida del Govern per a la capital de Catalunya.

Aquesta tarde tornaràn en l'exprés.

Informació internacional

(PER TELEGRAF)

D'origen francès

Avís als fabricants de calçat catalans i balears.

Londres. — Un telegrama de Leicester diu que uns agents grecs intentaren encarregar calçat per als soldats a les fàbriques d'aquella ciutat, però els industrials no han pogut acceptar els encàrrecs per estar agobiats pels contractes anteriors amb els ministeris de la Guerra d'Anglaterra i de França. — Havas.

Nota oficiosa

París, 4, 12'25 matinada. — Una nota oficiosa facilitada a les 11 d'aquesta nit pel govern militar de París diu que'ls exèrcits francesos no han tingut cap contacte ,les d'ahir amb l'enemic, la presencia del qual se senyala a la regió de Compiegne Senlis.

Afegeix que s'han près les oportunes precaucions per a contenir tot moviment ofensiu de l'enemic.

Les mides adoptades per assegurar la cacera dels avions alemanys, sobre tot els creuers realitzats pels aeroplans francesos fortament armats, han impedit que els aeroplans alemanys volessin novament sobre París.

La situació de l'exèrcit del N. E., en relació amb el conjunt de les forces, és la mateixa que ahir. — Havas.

Els presoners

París 4, 2'20 matinada.—Berna. — El Comitè internacional de la Creu Roja ha obert a Ginebra una agencia de presoners de guerra, destinada a facilitar informes als presoners i a llurs families. —Havas.

La derrota austriaca

París 4, 6'33 matí.—Londres.—El «Daily Mail», en un despatx de Nova York, diu que allí s'han rebut noticies de que'ls russos han pres Lemberg després d'una batalla molt sagnanta.

Els austriacs estàn completament desmoralitzats. Alguns regiments estàn anorreats. Els russos han fet milers de presoners, entre ells un general, i han prés als austriacs 32 canons.—Havas.

La defensa de Viena

París 4, 6'35 matí.—Roma.—El «Messagero» publica un telegrama de Bucarest assegurant que'ls exèrcits austriacs que operaven a la frontera de Polonia han sigut tridats per assegurar la defensa de Viena.—Havas.

El príncep de Wield

París 4, 6'40 matí.—Durazzo.—El príncep de Wied i la seva familia embarcaren anit en el vaixell italià «Misurata», que ha sortit amb direcció a Venecia.

Abans d'abandonar Albania, el príncep de Wied va entregar els seus poders a la Comissió de control.—Havas.

A Burdeus

París 4, 9'5 matí.—Burdeus, 3.—A migdia ha arribat el tren que conduía a M. Poincaré i al ministres.

La multitut ha aclamat a M. Poincaré i a la França.

M. Poincaré s'ha instal·lat a la Prefectura.

Els serveis dels ministeris de la Guerra i Interior han quedat des d'ara normalitzats.—Havas.

Les victories russes

París, 4, 9'58 matí.—El gran duc Nicolau ha dirigit al Tzar el telegrama següent:

«Amb gran joia, li nemerciant-ho a Deu, anuncio a V. M. victoriosa que avui, a les onze del matí, l'exèrcit del general Rousky ha près Lemberg. L'exèrcit del general Bronsiloff ha près Haliez. Sol·licito per al general Rousky una recompensa per la seva conducta en les batalles precedents i la creu de Sant Jordi per la presa de Lemberg. Demano per al general Bronsiloff la mateixa condecoració de tercera classe, per la seva conducta en tots els combats i la creu de quarta classe per la presa de Haliez.»

Manquen detalls d'aquests fets d'armes.—Havas.

L'opinió per la neutralitat
Manifestació contra'ls senyors Lerroux i comte de Romanones

D'AQUESTA EDICIO

Varia

—L'Ajuntament de Cassà de la Selva va votar 1,500 pessetes per a socórrer als obrers faltats de treball.

—Va visitar al governador civil de Girona l'alcalde de Palafrugell per a donar compte de la situació que atravessa dita localitat, advertint-li que de sobrevenir la esperada despedida d'obrers de les fàbriques, es tem un greu conflicte. El governador va anar ahir a la citada població.

De Madrid

(PER TELEFON)

Per la neutralitat.—Manifestaciops hostils als senyors Lerroux i comte de Romanones

Madrid, 4, 9'15 nit.

Aquest vespre ha sorgit una manifestació als Quatre Cantons al llegir un transparent en que's feia constar que per ordre del Govern francès s'havien fixat en tots els ajuntaments de França les excitacions del senyor Lerroux.

El públic, que era de milers de persones, ha començat a cridar, ¡Visca España neutral! i ¡Mori en Lerroux! i ¡Mori en Romanones!

Així s'han dirigit els manifestants pel carrer d'Alcalà al ministeri de la Governació, on han continuat dits crits.

Immediatament han sortit del ministeri forces de policía i guardies de ordre públic a peu i a cavall, disolent als manifestants no sense grans treballs, ja que alguns se disposaven a anar al palau de la Castellana per apedregar la casa del comte de Romanones i persistint en els seus crits contra d'ell.

Encara continúa la manifestació.

Sembla que hi ha hagut algunes garrotades.

Lo que diu el senyor Ugarte

En la seva conferencia amb els periodistes i després de referir-se a la desfilada de comissions pel seu despatx, ha parlat el ministre de Foment dels seus projectes relacionats amb la situació actual, confirmant lo que avençàrem fa dies sobre l'establiment de comunicacions marítimes entre Espanya i Anglaterra.

Té el senyor Ugarte redactat i en condicions de consultar-ho al president del Consell de ministres, el R. D. relatiu a l'establiment d'una línia de vapors regulars i ràpids entre un port del Nort d'Espanya i altre d'Anglaterra.

Entre les condicions de la concessió que es fixaràn en el concurs estarà la de que el servei serà trimestral i encara que no es fixi el port de sortida és probable que sigui el de Bilbao.

L'objecte és no sols atendre a regularitzar el servei postal, sinó també donar facilitats al tràfec comercial.

Se farà la contracta per tres mesos prorrogables, per a mantenir-la mentres les circumstancies ho exigeixin o deixar-la permanent si n'estimés convenient.

Noticies del Ministeri d'Estat

El ministre d'Espanya a La Haya telegrafía que tots els representants allí acreditats estàn satisfets de la completa neutralitat que guarda el Govern.

Preocupa a La Haya l'assedi d'Anvers, per les conseqüencies que poden derivar-se de la manca de provisions a la plaça.

De Berna diuen que un cos d'exèrcit austriac sufrí un greu descalabre a la Galitzia, perdent 150 canons.

Noticies del mateix origen anuncien que'ls russos foren derrotats pel general austriac Auffemberg.

Noticies de França fan suposar que aviat hi haurà una gran batalla als voltants de París.

De Berlín telegrafíen a Berna que'l centre de l'exèrcit francès ha sigut rebutjat pels alemanys, assistint a la batalla l'emperador Guillem. Aquest combat ha degut lliurar-se entre Luxemburg i la Lorena. A Suíça la noticia ha causat els naturals efectes, essent diversos, segons les simpatíes, en cada cantó pels bel·ligerants.

De Londres comuniquen que cada dia són allí més escasses les noticies que es reben de la guerra.

El ministre de Turquía a Londres ha reiterat les seguretats pacífiques de son Govern.

S'assegura a Londres que'ls alemanys feren una sortida de Koenisberg, essent rebutjats pels russos.

De Burdeus comuniquen que'l secretari de l'embaixada d'Espanya, senyor Goyeneche, cumplint les ordres rebudes, acompanyà al president de la República i al Govern francès fins a Burdeus, en unió de l'agregat militar d'Espanya. No podent trobar local a propòsit a Burdeus per a establir la Legació d'Espanya, ha instal·lat les oficines a l'Hotel Montre.

A l'acabar sa entrevista amb els periodistes i contestant a preguntes d'un d'aquests, respecte a les dificultats amb que's topa a la Duana d'Hendaya per a despatxar les mercaderíes procedents d'Alemanya i Austria, ha dit el ministre d'Estat que l'havía visitat per a parlar-li d'aquest assumpte, que havía ja entaulat gestions per a solucionar les dificultats, que consisteixen en exigir relació privada en cada cas, i que això sols passa a Hendaya, puix a Cerbère es fan les operacions en altra forma.

Exploració aèria

Càdiz. — Alguns veins del barri de Puerta de Tierra que treballen de nit en els horts propers, asseguren que tots aquests dies, cap a les tres de la matinada, passen per damunt de Càdiz i desapareixen en direcció a la mar, varis aeroplans. Diuen que en ocasions han arribat a sentir el soroll dels motors.

Al confirmar aquests rumors persones respectables suposen que es tracta d'aviadors anglesos als quals se troba encomanada la vigilancia de l'Estret fins a la seva desembocadura a l'Atlàntic.

San Fernando. — Ara evolucionen sobre la població alguns aeroplans, enfocant els seus reflectors cap an aquest part.

Nombrós públic els contempla al carrer.

Repatriats. — A la Duana de Hendaya.

Irún. — Han arribat 727 repatriats i han seguit cap a l'interior 694.

Tots han sigut socorreguts per les autoritats i a la majoría se'ls facilita bitllet per al tren.

Procedeixen de París i es lamenten de les pèssimes condicions en que han realitzat el viatge per França.

A la Duana d'Hendaya no s'ha rebut encara l'ordre que autoritzi la sortida cap a Espanya de les expedicions procedents d'Alemanya i Austria, que es troben confiscades per l'Estat francès, amb lo que's causen perjudicis al comerç.

El Sindicat de Comissionistes ha acordat sollicitar de la direcció de Duanes que dispensi del requisit de la presentació del certificat d'origen per a varies expedicions pendents de despatx, davant l'impossibilitat d'obtenir dit document en les actuals circumstancies.

Ferits francesos.—Beneficiats.—Nota austriaca

San Sebastián. — Diuen d'Angulema que'l metge quefe d'un convoi de ferits volgué que se'n quedessin allí 150. La Creu Roja es negà a admetre'ls per no tenir lloc per a rebre'ls. Foren portats a Livourne.

A Burdeus han arribat 15 trens de ferits.

A Biarritz tots els casinos, hotels i cafès estàn plens de ferits, tots de bastanta gravetat.

Falten allí elements de curació.

S'han demanat a Irún i des d'aquí els remet el Dr. Juaristi.

El P. Zacarías Martínez donarà demà una conferencia en el Teatre Victoria. L'entrada serà pagant i a benefici dels repatriats.

L'embaixada d'Austria-Hongría ha facilitat la següent nota:

«Les noticies d'origen franco-rus que circulen des de fa dos dies, referents a una derrota austriaca a l'Est de Lemberg, estàn mancades en absolut de fonament. Ara inventen la noticia de desordres en la monarquía austro-hongaresa. La situació és completament normal en aquest aspecte.

Un despatx oficial arribat a Roma diu que segueix la batalla entre'l Vístula i el Dniester. La situació és favorable per als austriacs, que han combatut d'una manera heròica. En les brillants victories dels austriacs prop de Lublin foren fets presoners 2,000 soldats russos i molts quefes i oficials».

Referencies d'un viatger

Bilbao.—Procedent de París ha arribat un senyor, el qual refereix que una de les bombes llençades el dumenge últim per un aviador alemany anà a caure a una casa del carrer de Albany, on hi hà establerta una fleca. Fou tant l'espant rebut pel flequer, que morí en l'acte sense haver rebut la més insignificant ferida.

També ha dit que va venir des de París en un tren especial organitzat per la embaixada espanyola, i que en el camí es creuà amb nombrosos trens de ferits.

El «Cataluña»

San Fernando.—Sembla confirmar-se el rumor de que'l creuer «Cataluña» marxarà a Rio de Oro, per haver rebut ordre telegràfica del ministre de Marina.

Dit creuer s'ha separat de la esquadra, rebent ordres del comandant general de l'apostader.

Les manifestacions de Madrid

Madrid, 5, 12'30 matinada.

Aquesta nit han continuat les manifestacions pels carrers contra en Lerroux i en Romanones.

Els grupus, cada vegada més compactes, al tallar-se'ls el pas a la Plaça d'Orient, quan se dirigien al Palau, han tornat a la Porta del Sol i davant del ministeri de la Governació han prorrumput en aplaudiments i visques al Govern i a la neutralitat, i moris an en Lerroux i an en Romanones.

Una comissió, formada per un socialista, un jaumista, un maurista i un republicà, han pujat a veure al ministre, i com que no's trobava aquest a l'edifici, ni el subsecretari, els ha rebut el director d'Administració local, senyor Piniés.

Els manifestants li han exposat que la seva actitut es troba ben exempta de tota significació política, i que sols se inspirava en el desig de fer veure als poders públics que l'opinió no vol sortir de la neutralitat.

El senyor Piniés els ha aconsellat que elevin un Missatge al Govern exposant el seu desig, i que una volta realitzat l'acte es disolguin pacíficament.

A pesar d'aquest consell, la manifestació ha seguit i repetit els crits de ¡Neutrals! ¡Neutrals! ¡Neutrals!, i han seguit envers el carrer de Relatores, on està instal·lada la Casa del Poble radical.

Allí han cridat amb més energía, donant moris an en Lerroux i han tirat pedres contra la fatxada del Circol Radical, trencant tots els vidres.

Molts demanaven el retrat den Lerroux per a arrossegar-lo.

Els guardies han lograt, després de grans esforços, desembraçar el carrer, i els manifestants s'han dirigit a la redacció d'«España Nueva», davant la qual han fet una manifestació de simpatía.

Al passar per davant del Círcol Militar han prorromput en aplaudiments i visques a l'exèrcit.

Després han tornat a la Plaça del Sol, repetint-se els moris an en Lerroux, an en Romanones i visques al Govern.

El públic que presenciava el pas de la manifestació afegía els seus aplaudiments quan sentía crits de ¡visca España neutral!

Des de la Porta del Sol han marxat a la Redacció de «El Radical», però varies parelles de cavallería els han tallat el pas.

¡Al passar per la Cibeles s'han sentit crits de ¡abaix el coix!

Encara després han seguit pels carrers cèntrics en actitut de protesta contra en Lerroux i en Romanones, nombrosos grupus.

La policía procurava convence'ls amb raons per a que's disolguessin, però no extremava el rigor perque's coneix que tenien ordre de procedir amb suavitat.

Durant les hores en que s'ha descapdellat la manifestació han ocorregut alguns incidents.

Al carrer de Relatores, quan majors eren les pedrades, un dependent de comerç anumenat Francisco Gonzàlez, de 16 anys, fou alcançat per una cadira que han tirat des de un dels balcons, sofrint una ferida en la regió parietal esquerra.

En aquell moment passava per allí en automòbil la senyora del general Luque i ha fet pujar al ferit al vehícol, transportant-lo a la casa de socors.

Al carrer d'Espoz i Mina tres joves han donat visques an en Lerroux i han tingut ¡l'allunyar-se a tot córrer després de rebre varies bastonades.

A la Porta del Sol han sorgit varis oradors espontanis que han pronunciat discursos en pró de la neutralitat.

La circulació de tramvies ha sigut interrompuda durant una gran estona a la Porta del Sol per l'agombolament dels manifestants.

Ara són a la plaça del Progrés, aon se diu que hi hà carregues.

Noticies alemanyes

No hi hà telegrames d'aqueesta tarde relatius a l'acció de les tropes alemanyes a França, fòra d'un referent a un combat d'aviadors, però a l'Embaixada d'Alemanya han facilitat els següents informes:

L'exèrcit alemany que va sobre París ha atacat davant mateix de la capital francesa, al capitanejat pel generalíssim Jofre, derrotant-lo després de renyida lluita i obligant-lo a retirar-se en desordre sobre Fontainebleau.

En sa fugida els aliats han deixat un abundant botí de guerra.

Mentres una part de les tropes vencedores perseguien a l'exèrcit francès, altra part iniciava el bombardeig dels forts de París, afegint els informes de l'Embaixada que Versalles està cremant.

També han manifestat que'l exèrcit del príncep de Baviera, que combat a la frontera de Alsacia, s'havía apoderat de la plaça forta d'Epinal, conseguint envoltar a les tropes del general Pau.

Aeroplà destruit

Un aeroplà alemany ha sigut destruit a Champigny.

DICTAMEN AUTORITZAT

La Revista financiera *El Economista*, una de les més importants de nostre país, estudia en un notable article **El variable concepte dels valors mobiliaris devant la guerra.** Heu's aquí en extracte, el seu judici sobre els valors hipotecaris:

«Els tenedors de cédules o obligacions hipotecaries, els que han prestat per intermig dels Bancs Hipotecaris als propietaris dels camps i de les ciutats, son els que menys han de perdre en la guerra. Son els veritables privilegiats.

»Reuneixen aquests valors el summum de seguretat possible en lo humà. Passi lo que's vulgui, l'hipoteca clavada en les finques subsistirà, i mentres les finques valguin i els Bancs emissors procedeixin amb prudencia, no tenen aquests valors cap perill. Sols quan vingui un alça gran del diner podrán, com els succeeixi ara, afectar-se en sa cotització, pró la renda, el cupó i sa amortització subsistirán.»

No poden expressar-se amb major claretat i relleu les ventatges dels valors hipotecaris. Les imposicions i obligacions de la Societat **«EL HOGAR ESPAÑOL»** están absolutament garantitzades per primeres hipoteques.

PESSETES

Imposicions suscrites. . 64.100.000
Imposicions realitzades. 35.600.000
Préstams realitzats . . 51.400.000

«EL HOGAR ESPAÑOL»
Societat Cooperativa de Crèdit Hipotecari
Madrid, Barcelona, Sevilla i Buenos Aires

Els montenegrins

Els montenegrins han tingut una victoria a l'Herzegovina.

Italia i Austria

Persisteix el pessimisme respecte a la ruptura de relacions entre Italia i Austria.

Fam

A Brussel·les i a La Haya se senten ja els efectes de la fam.

L'actitut de Turquia

El Govern otomà s'ha apressat a afirmar que Turquía guardarà la més absoluta neutralitat.

Vaixell capturat

El creuer aussiliar alemany «Kronpinz» ha sigut capturat per la flota britànica, després d'haver destruit varis barcos mercants del Regne Unit.

Carregaments de blat

Se té noticia de que hi hà en camí en direcció a ports espanyols, tres vaixells carregats de blat, atrets per la supressió dels drets aranzelaris, desitjosos de substituir en aquests ports el negoci que's feia amb el Mar Negre.

El president

El president del Consell ha intentat comunicar aquesta tarde per telèfon amb el ministre d'Estat i no ha pogut conseguir-ho, perque a causa de la tempesta les linies funcionaven amb gran dificultat.

Per aquest motiu el president no ha anat al Palau com se proposava.

De Governació

El senyor Sanchez Guerra ha dit aquesta tarde que en el Consell de demà se tractarà de la qüestió dels medicaments que amb motiu de les circumstancies actuals han sufert una alça molt sensible.

—Ja he tractat amb el marquès de Lema d'aquesta qüestió i espero poder resoldre-la d'una manera favorable, car encara que Italia ha prohibit l'exportació de productes farmacèutics, s'espera que puguin conseguir-se facilitats d'Anglaterra.

Lo que diu la premsa

«La Epoca» diu que'l comte de Romanones ha tirat en son article d'avui molta aigua al vi que'l seu orguen en la premsa va servir baix el titol de «Neutralidades que matan».

Creu que en tot lo que avui diu el comte no hi hà discrepancia respecte de l'actitut en que's manté el Govern, i afegeix que l'intel·ligencia d'Espanya amb Anglaterra i França respecte del Marroc subsistirà com l'acord d'intervenció amb Italia i aquelles potencies mediterranies.

Nosaltres mantindrem la cordialitat que tenim amb les demés nacions europeas, lamentant la guerra i desitjant que termini aviat.

¡Amb cap nació comerciem en els productes considerats com contrabàn de guerra, però en lo demés seguim comerciant amb totes.

Respecte al demà, la nostra actitut serà atendre als nostres interessos i servir a les nostres obligacions lo millor que poguem i dintre de la realitat en que's trobem.

Estima que'l comte confón la neutralitat amb la indiferencia.

El fenòmen de la repercussió econòmica de la guerra rès tampoc té que veure amb la neutralitat, perque la solidaritat econòmica mondial en un país, sigui bel·ligerant, sigui neutral, resultarà indemne, però sempre els bel·ligerants sufriràn més perjudicis que'ls neutrals.

Desitjaría veure majors confiances i optimismes en el comte de Romanones, respecte a la possibilitat de que Esvenci amb ventatja aquesta crisi.

«España Nueva» comenta les declaracions den Lerroux dient que's tracta d'un cas perilló i intolerable, i pregunta què persegueix en Lerroux, essent un home que sól sentir tàn clarament els moviments d'opinió.

Afegeix que sería molt convenient sapiguer si els elements radicals que acapdilla pensen com el seu quefe, i si a la Meca del lerrouxisme predomina el descabellat propòsit enfront de la castració preconitzada per en Cambó.

«La Tribuna» diu que és indispensable que el Govern expliqui desseguida dos extrems de les declaracions den Lerroux a Paris: el que la neutralitat sigui dolenta per a España i que si el Govern francès haguès fet indicacions terminants a l'espanyol aquest hauría acordat mobilitzar l'exèrcit i s'hauría llençat a la guerra.

Això és absurde, car la neutralitat és justa i convenient segons ha declarat el Govern.

¿Quins elements de judici té el senyor Lerroux que els demés espanyols desconeguin?

Tota l'opinió, excepte en Lerroux, estàn per la neutralitat.

«El Socialista» diu que no hi havía necessitat d'alarmar a l'opinió amb equivocs que a darrera hora ni justifiquen ni disculpen rès.

«El Mundo», per la seva part, diu:

Les declaracions del quefe del partit lliberal seràn molt ben acullides en tot Espanya.

Així parla el seny i el patriotisme.

Els que clamen per l'intervenció armada sense cap sinceritat, els que creuen que la neutralitat consisteix en l'improvisió, són, sense volguer, els pitjors enemics d'Espanya en l'hora present.

«El Ejército Español» diu que en Romanones se comporta en un alt esperit de patriotisme que veritablement l'honora i engendra ademés gran confiança en el país.

«La Correspondencia Militar» diu:

Tot quant el comte de Romanones diu en quatre columnes podía haver-ho ex-

ressat amb tota claretat en 50 línies, però les arts polítiques imposen a qui les practica difusió i vaguetat.

En resum, convençut en Romanones que la pedra que mà agena llençà es del «Diario Universal» no ha sigut recullida sinó pel senyor Lerroux, capdill dels joves barbres, i que la opinió espanyola clama unanimament per la neutralitat en el conflicte europeu, vol dir, en síntesi, que està conforme amb la neutralitat portada a la «Gaceta», però que per si ens vegessim precisats a sortir d'ella, deuríem situar-nos en forma que'ls fets no'ns empenguessin a pendre actituts contra els nostres interessos.

Vaga a Gijón

Madrid, 5, 1'45 matí.

Oviedo.— A Gijón s'ha declarat la vaga general a causa de la puja del preu del pà.

S'han paralitzats els treballs en fàbriques i tallers.

Una nombrosa manifestació s'ha dirigit a l'Ajuntament per a protestar contra l'acord dels flequers.

Els obrers han celebrat una reunió per adoptar resolucions que evitin l'encariment dels articles de primera necessitat.

Els vaguistes han aprovat les següents conclusions:

1.ª Rebaixa del preu del pà fins al que tenía abans.

Segona. Rebaixa del preu de les farines i demés subsistencies.

Tercera. Que el Banc de Gijón avenci a l'Ajuntament 500.000 pessetes per tal de començar les obres urgents a la població.

Els vaguistes han fet parar els tramvies.

Se creu que aquesta tarde els obrers de les mines Rioja i Carbarone se declararàn també en vaga per l'encariment de les subsistencies.

La policia del mar

Vigo. — Procedent de Buenos Aires ha arribat el vapor holandès «Oyandia». Poc després de sortir de Cabo Verde fou detingut pel creuer anglès «Cornuailles» que descarregà un bot amb un oficial per a reconèixer-lo apresant a 68 reservistes alemanys, en sa majoría pertanyents a tripulacions de trasatlàntics i altres procedents de l'Argentina, que anaven a incorporar-se a files.

L'«Oyandia» trobà entre Lisboa i Vigo tres creuers anglesos.

Se sab que uns passatgers alemanys que havíen embarcat a Vigo en el vapor «Finlandia», creient que no serien molestats per estar lliures del servei militar, foren apresats i desembarcats a Anglaterra.

Des d'Algeciras

Algeciras. — Viatgers arribats de Ceuta diuen que en àquella població se dóna com certa la mort del Raisuli ocorreguda en una finca pròxima a Tanger, on la noticia ha causat gran reacció.

Està preparat per a marxar el batalló d'escocesos que guarneix la plaça de Gibraltar. S'esperen tropes angleses de l'exèrcit territorial per a guarnir la plaça.

Ahir, en el Kursal Municipal, se celebrà una festa benèfica, els productes de la qual es destinen a aumentar la sotscripció oberta per la Reina Victoria a favor dels repatriats.

Hi prengueren part algunes senyoretes de la població i una rondalla aragonesa, composta de soldats del batalló de Aragó, que guarneix provisionalment dita plaça.

Els ingressos foren considerables.

El secretari de la Cambra de Comerç de Gibraltar ha rebut un B. L. M. de la colonia de Calpe, comunicant-li que el Govern de la metròpoli havía acordat aixecar la prohibició d'exportar articles comestibles del Regne Unit a Gibraltar, entenent-se que la prohibició segueix en peu per la exportació des de Gibraltar.

La noticia ha causat goig immens, puix es temía que escassegessin les subsistencies.

En virtut d'ordres emanades del Tribunal Suprem de Gibraltar, jurisdicció de l'Almirallat, ha acordat vendre en pública subasta el carregament d'ordi del vapor austriac «Dascu», apresat a l'Estret.

Porta 6.589 tonelades d'ordi i 583 de mill.

Les autoritats s'han reservat mil tonelades per als serveis de la plaça.

La premsa de Ceuta i Algeciras es dirigeix en súplica a la premsa i autoritats de Gibraltar demanant benevolença per a un súbdit austriac detingut en aquella plaça per haver intentat entrar després del decret d'expulsió, dictat amb motiu de la declaració de guerra d'Anglaterra a Austria.

El súbdit austriac és persona coneguda i gosa de reputació intaxable.

S'ha aplaçat per tercera vegada la vista de la causa, i es creu que havent-se provat els bons antecedents del presoner serà posat en llibertat.

En Sánchez Guerra i en Lerroux

El senyor Sànchez Guerra ha manifestat als periodistes, a darrera hora de la tarde, que per ordre del Govern francès s'han fixat en tots els Ajuntaments de França les excitacions del senyor Lerroux per a que Espanya surti de la neutralitat i es posi a favor de França.

Ha afegit el senyor Sànchez Guerra que és lamentable que un espanyol utilitzi aquestes maniobres en contra de Espanya.

Reunió de directors de periòdics

Madrid, 5, 1'15 matinada.

El director d'Administració local ha rebut aquesta nit als periodistes, per no ser a Governació ni el ministre ni el sub-secretari, i ha dit que deemà, a les 5'30 de la tarde, reunirà en el ministeri de la Governació als directors dels periòdics de Madrid.

Informació internacional

(PER TELEGRAF)

D'origen alemany

Altra victoria alemanya a França

Amsterdam, 3.—L'exèrcit central francès, compost aproximadament de deu còssos d'exèrcit, fou derrotat el 1 de setembre entre Reims i Verdun per tropes alemanyes que encara perseguixen victoriosament als francesos.

Un contra-atac de les tropes franceses del fort de Verdun fou igualment rebutjat.

Aviadors sobre París

Amsterdam, 3. — Altra volta ha volat un aviador alemany sobre París, llençant varies bombes. Fou tirotejat, però logrà escapar ilès.

Fins ara han sigut tres els aviadors que han fet una visita a París en aquesta forma.

Les bales dum-dum. Acusacions mútues

Berlín, 3. — Els alemanys han recullit sobre'ls presoners francesos i anglesos milers de cartutxos amb bales dum-dum que tenien les puntes buidades i en la major part d'ells hi hà estampada la marca de fàbrica, lo que demostra amb evidencia que àquests cartutxos dum-dum foren fabricats expressament en gran escala à les fàbriques.

Les ferides dels soldats alemanys demostren també el terrible efecte de dites bales que usen els francesos i anglesos, violant aixís el conveni de La Haya.

En el fort de Longwy, els alemanys hi han trobat màquines especials per a la fabricació de cartutxos dum-dum.

Voluntaris aviadors

Berlín, 3. — El ministre de Marina d'Alemanya, feu una crida per a aviadors de Marina, i es presentaren tot seguit tres mil voluntaris.

Preses de guerra

Berlín, 3. — Amb alegría indescriptible de la població, foren exposats a Berlim tots els canons conquistats a Russia, Bélgica i França. En el camp militar de Doebareitz han arribat els primers transports de presoners anglesos.

El bloqueig de Kiat-cheu

Frankfort, 3. — Segons la «Gaceta de Frankfurt», l'embaixador japonès a Londres publicà la noticia de que el bloqueig de Kiat-cheu (Xina), començà el 27 d'agost

Lamentacions

Amsterdam, 3. — «Le Matin», de París, publica cartes de soldats francesos en que descriuen la gran depressió que regna, lamentant la manca de queviures.

Segons la premsa de Londres se sàb que el resultat de la crida de voluntaris anglesos ha sigut molt poc satisfactoria.

Altre fort pres

Amsterdam, 3. — Els alemanys s'han apoderat del fort de Givet, prop de la frontera belga.

D'origen francès

Anglaterra i Bèlgica

París, 4, 1'50 tarde.—Londres, 1.—El Rei, ai rebre a la missió belga que va als Estats Units a protestar contra els procediments dels alemanys, ha declarat que apoiarà a Bèlgica i està reconegut a la seva hermosa resistencia. —Havas.

El bombeig de Belgrado

París, 4, 1'55 tarde.—Belgrado, 2.—Els austriacs han tornat a bombejar amb gran violencia els barris de l'Oest d'aquesta capital.

L'artillería serbia ha respost enèrgicament i ha reduit als canons austriacs al silenci.

El bombeig no ha causat danys.—Havas.

La situació

París, 4, 3'55 tarde.—S'acaba de facilitar una nota oficiosa que diu:

Els moviments dels exèrcits oposats a la regió de París han continuat, sense que hi hagi hagut encara contacte.

A la regió de Verdun els alemanys han sofert alguns fracassos.

A la Lorena i als Vosgos hem obtingut nous èxits parcials.—Havas.

La presa de Lemberg

París, 4, 3'57 tarde.—Es oficial la presa pels russos de la fortalesa austriaca.—Havas.

Zeppelin sobre Anvers

París, 4, 3'58 tarde.—Anvers, 3.— Un dirigible «Zeppelin» ha fet una nova aparició sobre aquesta ciutat, a les 3'55 de la matinada, essent acullit amb nodrit foc de fusellería i viu canoneig.—Havas.

L'acció japonesa

París, 4, 4'10 tarde.—Tokío.—Els japonesos han ocupat set illes de l'arxipèlac de Kiao-Tcheu i han retirat més de mil mines que havíen sigut sembrades per aquelles aigües.—Havas.

Anglaterra i França

París, 4, 4'15 tarde.—Londres. — El «Morning Post» diu que Anglaterra participarà en totes les contingencies, bones o dolentes, de l'exèrcit francès.

Qualsevol divisió de les dues forces—afegeix—seria un començament de desfeta.—Havas.

Polítiques

La bandera catalana a Vilafranca

L'entrega de la bandera catalana a l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès, efectuada el 30 d'agost, Festa de la Festa Major d'aquella vila, resultà un acte solemnissim.

S'efectuà a la sortida d'Ofici major, en el saló d'actes de les Cases Consistorials, ocupant la presidencia l'alcalde, acompanyat de varis regidors, les autoritats locals, i el diputat provincial regionalista senyor Ràfols.

En nom de la comissió, l'individu de la mateixa senyor Sans i Rossell, feu entrega de la bandera a l'Ajuntament, amb un patriòtic discurs en elogi de la bandera catalana, al qual contestà el senyor alcalde dient que se sentía orgullós d'acceptar l'ofrena en nom de la Corporació que presidía i del poble que representava, car aquella bandera és el símbol d'una patria forta i amb nobles ànsies de progrés.

Seguidament s'aïçà la bandera, que mideix 3 metres d'amplada per 9 de llargua, essent saludada amb xardorosos aplaudiments i crits de ¡Visca Catalunya! pel públic nombrosíssim que hi havía congregat als voltants de la Casa Consistorial. Les gentils dames i damiseles que hi havía als balcons, rendiren tribut d'homenatge a l'emblema de la patria catalana, fent voleiar els mocadors.

Acte seguit els «Xiquets de Valls» aixecaren els seus atrevits castells i torres, segons és tradicional en la popular Festa Major de Vilafranca; que enguany ha sigut molt animada i extraordinariament concorreguda.

Varies

—Diuen de Cambrils que ha mort, a edat molt avançada, el guerriller liberal don Benet Ferré («lo Benet de Cambrils»). Havía près part a totes les sublevacions del general Prim, i aquest li professava una gran amistat. Quan la Revolució de setembre va concedir-li el grau de coronel d'exèrcit.

—En cumpliment de lo que disposa la llei electoral han sigut enviades a les Juntes municipals les llistes d'electors impreses.

—Un ex-diputat radical donarà, a la Casa del Poble del districte V, una conferencia sobre: «Política internacional».

—El Consell Directiu del Grop Catalanista «La Barrinada», ha quedat constituit aixís:

President, En Francesc d'A. Bosch; vis-president, En Benvingut Teixidor; secretari, En Albert Juyol; vis-secretari, En Joaquim Teixidor; tresorer, En Antoni Ventós; vocals, En Josep M.ª Beillas i En Joan Moragas.

Per l'Onze de setembre

La Bandera Catalana a Ca la Ciutat

D'acord amb l'Ajuntament de Barcelona, el dia 11 del corrent, el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Industria, farà entrega a l'alcalde de la ciutat, de la banedra catalana, costejada per sotscripció pública per a ser içada a la fatxada gòtica del Palau municipal els dies de festa i demés que acordà la corporació popular.

L'esmentat acte tindrà lloc a un quart de dues de la tarde de l'esmentat dia. L'alcalde, acompanyat dels regidors i de la Banda municipal rebrà als comissionats del Centre, ofertors de la bandera i representants d'entitats en el Saló de Cent de nostres Cases Consistorials, procedint-se immediatament després de les paraules de rigor d'oferiment i de acceptació a içar-se la bandera en el lloc esmentat.

S'havía pensat en organitzar per a tan solemne acte, una gran manifestació pública que, sortint del local del benemèrit Centre, es dirigís a la plaça de Sant Jaume. Però s'ha desistit d'això en vista de les tristes circumstancies presents, limitant-se l'Alcaldía a invitar als regidors i personalitats i el Centre, per la seva part, a invitar també a totes les associacions de caràcter patriòtic de Barcelona, per a que designin representants que acompanyin a la comissió del Centre i principals ofertors de la Bandera, la comissió de la qual sortirà del local d'aquell, a la una en punt del migdia. Les invitacions esmentades s'estàn ja repartint i el Centre prega fem públic que si alguna d'elles no l'hagués rebuda, com hauría estat per un oblit involuntari, es dongui per convidada i no deixi d'enviar representant.

Tot fa esperar que, malgrat les deplorables circumstancies presents, l'acte serà una esplèndida demostració de l'intens sentiment patriòtic de Barcelona.

Per a commemorar fets històrics

Les diferentes branques del Catalanisme proposaren per enguany la celebració d'alguns actes que recordessin l'esforç dels catalans amb motiu de la guerra de Successió; mes, quan s'acompleixen doscents anys de l'actuació franco-castellana, lluiten també aliades les tropes franceses en guerra, que afecta a tot el món. I les conseqüencies de la guerra d'ara se fan sentir tant a Catalunya que's necessita esperar un altre ambient per a portar a cap aquelles actes patriòtics.

Ja's suposa que a la Lliga Espiritual de la Mare de Deu de Montserrat, quedava confiada la part religiosa del programa; i aquesta entitat contribuirà amb un Tridu solemne al restaurat temple de Sant Pere de les Puelles, qué és on caigué ferit el gran patrici Rafel de Casanova en defensa de Barcelona, que representava com Conceller en cap.

Essent una nota molt agradosa aquestes funcions de religiositat i patriotisme, n'hem volgut fer esment per a la nombrosa concorrencia que hi hauría assistit i hi assistirà quan sigui propca l'ocasió. El molt eloqüent P. Pius d'Igualada, caputxí, preparava els sermons sobre la Trilogía del Renaixement Català, i aixís dedicar un dia a la Patria, altre a la Fè i altre a l'Amor.

Mentrestant, en commemoració de la trista diada de l'Onze de Setembre de 1714 i en sufragi de l'ànima dels catacatalans morts en defensa de la Patria se celebrarà una missa a la parroquia dels Sants Just i Pastor, com ja és tradicional, ane que enguany, per trobarnos en el segon centenari, revestirà major solemnitat. A l'efecte hi tindrà part la Capella de música de Sant Felip Neri dirigida pel mestre En Lluis Millet i està encarregat de la oració fúnebre el mateix P. Pius d'Igualada.

El nou Papa

Manifestacions de joia

Com havía ordenat el vicari capitular, la Tomasa anuncià ahir als barcelonins de manera oficial l'elecció del nou Papa Benet XIV.

Al Palau Bisbal es yan posar domassos als balcons de les dúes fatxades, amb les armes episcopals en els dos balcons principals. Les societats catòliques van posar domaços i van aïçar les banderes, enviant-se nombrosos telegrames a Roma i a la Nunciatura.

Disposicions oficials

El vicari capitular, d'acord amb el Capítol, va fer públiques ahir les següents disposicions:

Primera. En totes les parroquies del bisbat es cantaràn solemnes Tedeums, amb el Santíssim exposat, en les que aixís ho desitgin. En les parroquies de fòra de Barcelona es convidarà les autoritats en la forma acostumada.

Segona. Durant tres dies es resarà a la missa la oració «Pro Gratiarum actione».

Tercera. D'ahir en endavant es resarà la Oració del Papa els dies que ho permet la rúbrica.

El nom de Benet

Es de notar, potser com una de les causes que hagin influit en el cardenal de la Chiesa a pendre el nom de Benet, el que el Papa Benet XIV quan fou elegit era, com el de la Chiesa, arquebisbe de Bolonya.

Telegrama de obediencia

Ahir es va remetre a Roma el següent telegrama:

«Cardenal secretari d'Estat.—Vaticà. —El vicari capitular, clerecía i fidels del bisbat de Barcelona rendeixen filial homenatge d'obediencia a S. S. Benet XV.—Josep Palmarola.»

Tedeums

Ahir matí es van cantar a la Mercè i a la Casa de Caritat solemnes Tedeums en acció de gracies per la elecció del Papa Benet XV. Avui es cantarà a Bethlem.

Celebració oficial

Amb motiu de la elecció del Papa Benet XV, els edificis oficials van posar domassos als balcons, onejant les banderes.

Igualment es va fer en totes les dependencies de l'Estat i militars, onejant la banderа igualment a Montjuich.

(PER TELEFON)

Felicitació de les reines

Madrid, 4, 10 matí.

San Sebastián.—El ministre d'Estat, en quant ha tingut noticia de la elecció del nou Papa ho ha tramès al Palau.

Poc després han sortit de Miramar dos cotxes cap a la Nunciatura, portant respectivament els quefes superiors del Palau marquès de la Torrecilla i el quefe de la casa de la reina Cristina, marquès de Caltel-Rodrigo, els quals han pregat al Nunci que trametés a S. S. la felicitació de les dúes augustes dames.

(PER TELEGRAF)

El nou Pontifex

París, 4, 3'20 matinada. — Roma. — El nou Papa habita en el darrer pis del Vaticà, en les mateixes habitacions que ocupava Pius X.

S. S. Benet XV va concedir anit algunes audiencies, tenint per a tots paraules de gran afabilitat.

L'escut del nou Papa porta la creu de Malta, perque'l cardenal Della Chiesa pertanyía a la ordre dels cavallers de Malta.

El nou Papa ha telegrafiat a Bolonya i Gènova, enviant la seva benedicció.

El príncep Chigi va obrir ahir, a les quatre de la tarde, les portes del Cònclave per a deixar passar als guardies nobles.

Després els personatges de la Cort pontificia es reuniren a l'avant-cambra i es va organitzar la comitiva per anar a la Capella Sixtina, a fer acte d'adoració al nou pontifex.

La coronació del Papa tindrà lloc el dumenge a la Capella Sixtina.

La premsa francesa

París, 4, 6'45 matí.—Tots els diaris se congratulen de la elecció del Papa, recordant que'l cardenal Della Chiesa fou col·laborador del cardenal Rampolla.

Coincideixen els diaris de París en afirmar que la elecció de monsenyer Della Chiesa és la que podía desitjar la França catòlica.—Havas.

Societat Económica Barcelonesa d'Amics del País

Programa per a el Curs de 1914 a 1915, de l'Escola d'Institutrius i altres cárrecs per a la dona.

Estudis preparatoris per a les carreres d'Institutriu i Aussiliar Mercantil. — Religió i Moral, Gramàtica Castellana, Aritmètica i Elements de Geometría, Caligrafía, Francès (primer curs), Elements d'Historia Universal, Geografía astronòmica i física.

La primera assignatura, una lliçó setmanal; la quinta i sexta, dues lliçons setmanals; les demés, alternes.

Secció d'Institutrius. — Primer curs: Geografía política, Literatura, Historia d'Espanya, Francès (según curs), Concepte de l'Art i Historia de les Arts Decoratives, Religió i Moral, Nocions de Física i Química, Gimnasia.

Totes les assignatures alternes, excepte la de Religió i Moral, que serà unisetmanal. La Gimasia, una, dues o tres lliçons, a voluntat de l'alumna.

Segon curs: Historia Natural, Pedagogía, Francès (tercer curs, de caràcter pràctic), Historia de les Belles Arts, Higiene domèstica i primers aussilis a malalts i ferits, Economía domèstica i pràctiques de societat, Gimnasia.

Totes les ensenyances serán de lliçó alterna, excepte la sexta, que serà de una lliçó setmanal. Respecte de la Gimnasia, igual advertencia que el curs anterior.

Secció de Comerç. — Primer curs: Càlcul Mercantil, Tenedurías de Llibres, i Formularis d'Escriptori, Francès (segon curs), Reforma de lletra, Taquigrafía, Geografía econòmica.

Totes les assignatures alternes.

Segon curs: Pràctiques de Comptabilitat, Mercología, Economía política i Legislació mercantil i industrial, Francès (tercer curs, de caràcter pràctic), Mecanografía.

Totes les assignatures, lliçó alterna.

Ensenyances especials: Gramàtica i Literatura catalanes, Folk-lore català, Idioma anglès, Taquigrafía, Dibuix i Pintura, Fotografía, Tall i confecció de roba, Escultura; modelat pràctic, Confecció de flors i fruites artificials, Labors decoratives i Faianç artificial.

Totes les ensenyances seràn de lliçó alterna.

—

Els drets de matrícula seràn: Per cada grupu d'assignatures, formant un curs d'alguna de les tres seccions d'Institutrius, Comerç o Delineació, 30 pessetes.

Per cada assignatura solta de les compreses en dites seccions o en les ensenyances especials, 15 pessetes.

—

L'escola es reserva suprimir aquelles assignatures per a les quals no arribin a reunir-se vuit alumnes al menys.

Les senyoretes que sollicitin matrícula deuràn haver complert l'edat de dotze anys i justificar que estàn revacunades.

Per a obtenir el títol d'Institutriu o d'Aussiliar Mercantil, deuràn les alumnes cursar i aprovar en aquesta Escola al menys la meitat de les assignatures de cada una de dites carreres; en el ben entés de que les restants assignatures que comprèn la secció hagin sigut aprovades en algun centre de cultura de caràcter oficial.

S'admetràn inscripcions de matrícula a la Secretaría de l'Escola, de quatre a set de la tarde, durant els dies feiners, facilitant-se'ls datos i demés condicions a les persones a qui interessi.

Musicals

L'excursió de l'Orfeó Català a París i Londres

Caràcter extraordinari revesteix el darrer fascicle de la «Revista Musical Catalana», corresponent als mesos de juliol i agost, per ser exclusivament dedicat a la gloriosa excursió artística que l'Orfeó Català realitzà el prop-passat juny a París i a Londres.

En les vuitanta planes de que consta el present quadern, hi figuren notables treballs del mestre Lluis Millet, Frederic Lliurat, Vicens de Moragas, R. Strauss, Morera i Galicia, etc., etc., i, ademés, una amena i viscuda crònica de la excursió, en la qual hi figuren interessantíssims detalls que dónen exacta idea de la importancia i trascendencia que assolí la esplèndida manifestació d'art musical català que l'Orfeó Català portà a les capitals francesa i anglesa.

Importantíssima part de la «Revista Musical Catalana», ocupa la reproducció de gran part de la crítica que parlà dels concerts de l'Orfeó Català, la qual demostra palesament l'inusitat interès i la fonda admiració que la música catalana i l'art de nostra primera institució choral despertà a tots els crítics de París i de Londres.

Necrología

Ha pujat al cel, a fer companyía als àngels la xamosa nena Sofia Casals i Wirht, deixant en la major aflicció als seus aimants pares, avia i demés parents, dels quals era l'encant i l'alegría.

Serveixi'ls de consol en la seva pena el pensar que des del cel està pregant per ells a fi de que un dia puguin anar a fer-li companyía en aquell lloc de felicitat eterna.

Nosaltres els acompanyem en la seva pena i els desitgem cristiana resignació.

—

A l'avançada edat de 73 anys, ha mort en aquesta ciutat don Antoni Guasch i Solà, persona molt apreciada i respectada per les seves bones qualitats morals que'ls feien simpàtic a quants havíen tingut ocasió de tractar-lo, lo qual farà sens dubte que la seva mort sigui molt sentida, no solament en aquesta capital, sinó també a Vilanova i Geltrú, d'aon era natural.

Deu el tingui al cel i concedeixi a la seva esposa, fills i demés parents un bon consol en la seva pena, a la qual ens associem, desitjant-los molts anys de vida per a pregar a Deu per l'ànima del finat.

Religioses

Evangeli del diumenge XIV
després de Pentecostés

(Sant Mateu, VI, 24—33). En aquell temps: Digué Jesús als seus deixeples: Ningú pot servir a dos senyors; perque o aborrirà l'un i amarà l'altre; o soportarà a l'un, i a l'altre el despreciarà. No podeu servir a Déu i al diner. Per això us dic a vosaltres que no estiga inquieta la vostra ànima de què menjareu, o còm vestireu vostre còs. ¿No val més l'ànima que l'aliment i no val més el còs que'l vestit? Guaiteu els ocells del cel com no sembren, ni seguen, ni recullen en graners: i el vostre Pare celestial els alimenta. ¿No valeu molt més vosaltres que ells? I ¿qui de vosaltres, per més que discorri, pot afegir un colze a la seva estatura? I del vestit ¿per què'n teniu ansia? Considereu els lliris del camp com creixen: no treballen, ni filen. I jo us dic que ni Salomó en mig de tota la seva gloria s'és adornat com un d'ells. Doncs, si l'herba del camp que avui existeix i demà és tirada al forn, Déu la vesteix aixís, ¿què no farà amb vosaltres, homes de poca fè? Per conseqüent, no estigueu amb pena dient: ¿Què menjarem o què beurem o de què'ns vestirem? Totes aquestes coses les cerquen els gentils. I vostre Pare sab que teniu necessitat de totes. Cerqueu, doncs, abans que tot, el regne de Déu i la seva justicia, i tot lo demés se us donarà de sobrepuig.

(Extret de la «Fulla Dominical» que, impresa en nostra estimada llengua catalana, es publica a la ciutat de Vich, Plaça de Santa María, número 1.)

—Monestir de les Saleses.—Demà, la Arxiconfraría de la Guardia d'Honor tindrà la funció mensual de primer diumenge, essent la missa de comunió a dos quarts de vuit i a les cinc de la tarde la funció de costum amb exposició de S. D. M.

—El dia 8 de setembre celebrarà el Santuari de Nostra Senyora de la Salut la seva festa major amb les següents funcions religioses:

A les vuit del matí missa de comunió amb plàtica.

A les dèu ofici solemne cantat per la capella de música dels Angels, essent celebrant el Cura-Regent de la parroquia de Sant Joan, i sermó pel doctor don Joan Sellarés, Escolapi.

A dos quarts de set de la tarde Rosari, terminant la funció amb el cant dels tradicionals goigs de la Verge de la Salut.

Diputació

— Ahir varen visitar al senyor Prat de la Riba l'alcalde de Cànovas, el senyor Ribera i Rovira, don Martí Codolá, el senyor Estruche i el pensionat per la Diputació a París senyor Aymat, el qual estava estudiant el teixit artístic, havent tornat a causa de la guerra.

Pel mateix motiu ha tornat a Barcelona, havent visitat també al senyor Prat, don Francisco Martorell, de l'Institut de Estudis Catalans, qui estava fent estudis en la Biblioteca Nacional de París.

MES TELEGRAMES I TELEFONEMES DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

La «Gaceta»

Madrid. 4, 10 matí.

La «Gaceta» publica:

Nota de cancillería anunciant haver sigut elevat al solí pontifici el cardenal Della Chiesa, arquebisbe de Bolonya, havent près el nom de Benet XV.

Decrets de Justicia, entre ells un nomenant canonge de Sevilla a don Josep Holgado.

Altres decrets relatius a indults.

Decret de Governació relatiu a la reparació del cable telegràfic de Ceuta a Tánger.

Reial ordre disposant que avui es posin adornos i illuminaries en els edificis públics per l'elevació al solí pontifici del cardenal Delia Chiesa.

Reials ordres nomenant varis registradors de la propietat, entre ells, per a Gandesa, a don Miquel Rato Fraile i per a Requena a don Antoni Madrazo.

Ampliant per un mes la ordre donada en la reial ordre de 20 de juliol últim per a que els comerciants legalisin les existencies que tinguin en el seu poder dels productes que imiten al café i al tè.

Altra reial ordre declarant que als efectes de la llei s'entendrà per ponts econòmics, ademés dels ponts propiament dits, totes les demés obres que salvin canals públics de corrent contínua o superficial.

Visites al president

Madrid, 4, 9'15 nit.

El senyor Dato ha permanesent aquesta tarde en son despatx oficial des de les 2'30 fins després de les cinc.

Ha rebut varies comissions, entre elles una de la Cambra de Comerç i altra de flequers i pastissers de Madrid.

La destitució del Sr. Unamuno

Al sortir el ministre d'Instrucció pública del Palau, ha sigut interrogat pels periodistes sobre la destitució del senyor Unamuno i la carta que ha dirigit al quefe del Govern.

—No m'ha semblat la carta — ha dit el senyor Bergamin — model de correcció.

L'acte de destitució no conté cap ofensa per a l'interessat, car essent el lloc de Rector d'una Universitat un càrrec de confiança del Govern, el Rector pot ser rellevat en moments determinats, sense que això pugui constituir cap ofensa.

Respecte als motius que el decidiren a disposar el cesse del senyor Unamuno, ha dit el senyor Bergamin que a la «Gaceta» es troben tots ben especificats.

En la carta que ha dirigit al senyor Dato diu el senyor Unamuno que s'ha vist sorprès per la destitució del seu càrrec de Rector de la Universitat de Salamanca, després que el senyor Bergamin li havía ofert sense demanar-li, fa alguns mesos, un lloc de senador, per a que l'ajudés en sos plans d'ensenyança.

Com que'l ninistre ha posat en dubte el zel i honorabilitat del destituit, aquet demana que se li forma expedient i se aclareixin els fets en visita que facin persones competents i amb la necessaria il·lustració.

Significats elements de l'Ateneu preparen varis actes de protesta per considerar la destitució del senyor Unamuno com una maniobra política.

També s'enviarà al senyor Unamuno un missatge firmat per la intel·lectualitat invitant-lo a una sessió solemne que's celebrarà en son honor a fins de setembre o a primers d'octubre.

Del Marroc

Telegrames oficials

Madrid, 4, 9'15 nit.

De Tetuàn.—El comandant en quefe comunica que a l'establir-se ahir el servei de protecció en el camí de Laucien fou agredida per un grupu enemic una secció d'infantería. Acudí ràpidament el rest de la companyía, que entaulà foc, obligant a retirar-se als agressors.

El comandant en quefe ha concedit l'empleu de sargent a dos cabos que's distingiren i proposa per a recompensa a varis soldats de dita secció.

De Melilla, Ceuta i Larache.—Les respectives autoritats militars telegrafíen que no ocorre novetat en dites places ni en les seves posicions.

Municipi

El 11 de setembre

El divendres, dia 11, al migdia, l'Ajuntament anirà en corporació i en cumpliment de l'acord pres, a posar una corona de flors naturals a l'estatua den Casanova, que estarà ja posada en el nou emplaçament del carrer d'Alí-Bey i Ronda de Sant Pere.

Al tornar a Cà la Ciutat, rebrà oficialment la bandera catalana oferta pel C. A. de Dependents del C. i de la I., la qual serà aiçada a la fatxada gòtica.

La disciplina a les brigades.

Dos obrers de la brigada de jardins de l'Interior, Josep Torelló i Roc Selles, esperaren ahir vespre al capataç de la matixa, Josp Riba, de 60 anys, que era al dipòsit del Saló de Sant Joan, i aixís que passava pel Arc del Triomf, l'agrediren a cops de puny i fugiren després a marxes dobles.

Sembla que era alguna revenja d'alguna reprensió del capataç.

L'agredit fou aussiliat al proper dispensari.

El regidor senyor Mesa assistirà, en representació de l'alcalde, a la cerimonia de posar la primera pedrà de l'Hospital de Granollers, que's celebrarà avui.

Amb l'exprés d'aquest matí arribarà el senyor Pich, i al migdia hi haurà una reunió de quefes de grupu.

La proposició referent a l'homenatge al conceller Casanova, anava també firmada pel regidor regionalista senyor de Riba, el nom del qual fou omitit per un descuit a les copies facilitades a la premsa.

Entre els molts que, a Ca la Ciutat, comentaven l'incident sobre lo de Tracció Urbana ocorregut al final de la sessió darrera, dominava la creencia de que l'extemporania petició del senyor Colominas no era altra cosa que un tret engegat, d'acord amb el senyor Juncal, contra el senyor Pich, instructor de l'expedient, o de l'informació, amb l'agravant de realisar la baixa maniobra durant l'ausencia de dit senyor.

O sigui, un tret engegat per l'espatlla.

Sabut és que el senyor Juncal no pot veure, ni en pintura, al senyor Pich.

En quant a lo manifestat pel senyor Rosés de que «hi hà regidors que ordenen als empleats que prescindeixin de lleis i reglaments», ningú s'explica l'indignació farisaica que afectaren els lerrouxistes.

Tothom sab que lo dit pel senyor Rosés és cert.

Ahir, baix la presidencia del degà del còs de manescals municipal Dr. Sabater, es reuniren en les oficines del Deganat el subdelegat i delegats, a l'objecte de reformar la vigilancia sanitaria i les mides higièniques en els mercats, vaquerías, cabrerías, estables, corrals i demés llocs destinats a contenir animals.

Dites mides semblen tenir origen en la aparició d'un sens fi de rates.

El degà va donar les més rigoroses instruccions al personal subaltern amb el fi d'evitar tot perill d'infecció.

Una sentencia de la sala tercera de lo Contencios-Administratiu del Tribunal Suprem declara ferma i subsistent la R. O. del ministeri de la Governació de 11 de juliol de 1911 dictada en virtut d'un recurs sobre dispensa de 25 anys de paga de recàrrec sobre una casa de l'Ensanxe, la qual R. O. declara «que els 25 anys de paga del recàrrec del quart sobre la contribució territorial de una casa deuen computar-se a partir del dia en que comença a contribuir per aquest concepte, no podent considerar-se com a finca nova qualsevol que hagi sigut la modificació o arreglo fet; però devent no incloure's per a computar els 25 anys aquels en que va estar donada de baixa per a reedificació i per als efectes de la quota que després de la millora devengués».

Serveis prestats per la guardia urbana en el mes d'agost:

Denuncies a persones per infringir les Ordenances municipals, 18; idem a tramvíes, 5; idem a automòbils, 193; idem a bicicletes, 23; idem a cotxes, 13; idem a carros i carretons, 149; altres serveis, 966. Total de serveis, 1.367.

Serveis de la oficina municipal d'informació, 869.

A fi d'evitar perjudicis que ocasionen les escapades que's produeixen a la canonada que porta l'aigua de la mina de Montanya al dipòsit dels Jardinets, el reconeixement de la qual canonada és impossible per ser de terrissa i estar emplaçada al subsol de la casa núm. 8 de la Riera de Sant Miquel, propietat de don Bonaventura Cunill, a una fondaria de 2'50 metres i en una llargada d'uns dotze, i per a que cessin les interrupcions que hi hà sovint a les fonts que s'alimenten per aquella canonada, se n'instal·larà una de nova de deu centímetres de diàmetre a la Riera de Sant Miquel des de la finca del senyor Cunill fins al carrer den Sèneca, seguint per aquesta fins al carrer den Salmerón fins al dipòsit dels Jardinets o sigui en una llargada d'uns 80 metres abandonant la antiga conducció de terrissa per defectuosa i inservible.

Es acceptada la suma de 500 pessetes que amb dit motiu ha ofert entregar don Bonaventura Cunill per a contribuir a l'obra que faràn els operaris de la brigada de conservació de fonts.

La Comissió d'Hisenda ha acordat:

Aprovar la demanda de consignació de 1.000 pessetes per a subvencionar els treballs que per a l'elevació d'aigua del mar sense empleu d'energía m combustible realitza don Joan Pascual.

Demanar consignació a la Comptaduría per a l'instal·lació de hoques d'aigua per a la neteja del mercat d'aviràm i construcció dels clavaguerons per al desaiguat.

Tornar a estudi de la ponencia de mercats la instancia de varis veins del Born en la que sol·liciten que'l mercat de fruites i llegums a l'engròs sigui trasladat al mercat del Born i el de peix existent en aquest se destini a un lloc més apropòsit.

Obrir un concurs per a l'adquisició de plaques de ferro esmaltat per a la numeració dels llocs del mercat del Pervenir i adquisició d'una bàscula per al de Santa Caterina.

La Comissió de Foment ha acordat:

Que's substitueixi la font de la plaça de Cardona per una de nou model de dues aixetes.

Que's consulti a l'arquitecte don Gaietà Buhigas, autor del monument a Colón, si s'encarregaría dels treballs referents a la reforma de que deu ser objecte en el cas de que l'Ajuntament el designés.

Passar a la ponencia respectiva la instancia ofernt la venda d'una extensió de terra per aplicar-la a cases barates; i a informe de l'arquitecte la petició dels propietaris del carrer de la Culebra per a que sigui empedrat, ofernt contribuir abonant el gasto de les aceres.

El Tribunal encarregat de calificar els exercicis tècnics i pràctics que han verificat els aspirants a la plaça d'aussiliar pràctic de la divisió octava de la secció primera de la oficina facultativa d'Urbanització i Obres, proposa per a ocupar dita plaça a don Isidre Gili Monomill.

NOTICIES

DE BARCELONA

Relació dels objectes trobats i dipositats a la Majordomía de Ca la Ciutat:
Un pantaló de llana, de noi; una peça de música de Manopan; unes ulleres amb capsa; sis cabassos de palma; un vano negre; un paraigües de cotó, de home; un rellotge que sembla de plata amb inicials, d'home; un mocador contenint dues pessetes; un moneder de seda negra contenint dues cartes i altres objectes; una cèdula personal a nom de Miquel Burret; varis documents a nom de Regi Ramos; un paquet d'eines de maquinaria; un fanal d'automòbil; una maleta vella amb varis objectes i documents a nom de Josep Vardas, contramestre de l'Armada Espanyola; dues pòlices i dos plecs de paper de pagaments a l'Estat.

— Continúen amb gran animació els automòbils cap a Montserrat. Sortint de Barcelona a les 7'13, es troben a Martorell.

Un manyà que té botiga al carrer de Sant Llàtzer, va fer agafar a un dels seus obrers, de 32 anys, casat, al qui acusa d'haver-li près dos panys de molt preu.
Va ser posat a disposició del jutjat.

— Excessos del menjar i beure.
Una menjada abundant se digereix sense dificultat amb una cullerada de Elixir Estomacal de Sáiz de Carlos, que evita, per ser un poderós tònic digestiu, les malalties del ventrell.

Un minyó de 27 anys, empleat a un centre docent, i una cambrera de cafè, de vint anys, tingueren una disputa al Paralelo, i tan s'exasperà ella que agredí amb les ungles al minyó i li jurà que quan tingués una eina «di tallaría la cara».
El minyó, esverat, demanà aussili a un municipal que s'endugué a la bèl·lica cambrera a la delegació.

— Dos notabilíssims casos de curació. La senyora de don Joan Cartel, Rambla de Sant Josep, 16, portería, havía perdut la vista de l'ull dret fa 10 anys, i Antoni Vilar, carrer de l'Olm, 18, tenda, malalts fa 2 anys desahuciats pels demés oculistes, han curat amb els remeis vegetals de l'Oculista Americà Dr. Aguirre, Canuda, 33.

A una imprempta propera al carrer de l'Assalt, a un dels maquinistes li caigué la gorra sobre la màquina i al voler recullir-la, li foren agafades les mans per un engranatge, sofrint una lessió greu per esquinsament a la mà esquerra, i fractures a la dreta i als avant-passos.
Fou curat de primera intenció al dispensari del carrer den Barbarà i després portat al seu domicili.

— Llet condensada marca EL PAGES. Es catalana i la millor.

Vapors de passatgers entrats ahir al nostre port: «Francolí», d'Alacant, amb 149 passatgers; «Miramar» de Palma, amb 60; «Isla de Menorca», de Mahó, amb 43; i «Jorge Juan», de Valencia, amb 249.
A la tarde va sortir el vapor «Villena» cap a Cartagena.

— **Rellotgería Girod**. Pl.ª Catalunya, 4. Rellotges de paret, soneríes gong.

Ahir a la tarde un urbà va detenir, a la Rambla de Sant Josep, a un minyó de 18 anys, veí de Gracia, el qual acabava de presentar-se a una administració de rifes a cobrar un dècim del número 26.809, però aquest darrer 9 era en realitat un 0 raspat i esmenat.

—Fonògrafs i Discos Odeón i Fonotipia, nou repertori, carrer Santa Agna, 21.

A les deu d'ahir matí van sortir cap a les seves diòcesis, en el vapor «Reina Victoria Eugenia», els bisbes americans de La Serena, Trujillo i Tucumàn. Eren a despedir-los els superiors dels jesuites.
En aquest mateix vapor va embarcar el nostre amic don Ernest Escalas.

ROB-XARRIE
Corretgeix les impureses de la sang.

Institut de Cultura i Biblioteca Popular per a la Dòna.—Demà, diumenge, a dos quarts de cinc de la tarde, tindrà lloc la rifa de figurins que tots els primers diumenges es celebra entre les associades presents.

L'Oficina de Treball de l'«Acció Social Popular», continuant amb activitat la seva tasca social, ha publicat durant el passat mes d'agost 115,450 impresos i ha despatxat 2,620 serveis socials.

Telefonemes detinguts per no trobar als destinataris:
De Sevilla, a Rafel Domènech, Passatge Escudellers, 7; de Madrid, a Jordana, Buenos Aires, 9; de Irún, a Gofiez, Vallcarca, Baró, 64; de Córdoba, a Molinita Alonso, Ribalta, 4.

L'«Unió d'Escolans de Montserrat» ens prega que comuniquem a tots els que hagin format part de l'Escolanía del Monestir, que l'«Aplec» a Montserrat tindrà lloc el diumenge dia 27, i que desitjant la comissió organitzadora donar el major relleu possible a tots els actes que amb dit motiu es celebraràn al matí de dit dia, recomana, a ser possible, efectuar el viatge el dia anterior, per a lo qual hi haurà allotjament disposat. Es reben adhesions en el domicili de la Societat, Cucurulla, 9, principal.

En el sorteig que's celebrà el dijous passat a l'Exposició de joguines del Foment del Treball Nacional resultaren premiats els números següents:
Primer premi, número 329.
Segón, 117.
Tercer, 197.
Quart, 426.
Els senyors fills d'Isidro Baqué regalaren, com de costum, les joguines d'escacs.

En Consell general celebrat el dia 28 d'agost, davant del secretari de l'honorable Gremi de Fusters, don Francisco Ferrer, i la presidencia de sos honorables Prohoms, segons les ordinacions donades al propi Gremi, pel Serenissim Senyor Rei D. Alfons d'Aragó, en Reial privilegi otorgat en Barcelona a 15 de janer de 1424, i confirmades per Felip III a 7 d'octubre de 1627, amb favorable informe de la Reial Audiencia de Catalunya, han estat elegits els següents càrrecs:
Prohoms: Primer, don Joan Barnadas i Mestres; segón, don Agustí Rius i Planas; tercer, don Antoni Prats Caba.
Clavari: don Antoni Vich i Moral.
Receptor: don Francisco Torras i Rosàs.
Secretari: don Francesc Ferrer i Miret.
Examinadors: don Josep Viladevall i Boada, don Evarist Roca, don Ramón Serra i Pujals i don Miquel Gamell.
Oidors de comptes: don Joan Portales, don Josep Bardés, don Miquel Jornet i don Joan Bergés.
Andador: don Domingo Estany.
El Gremi s'ha traslladat al carrer del Bot, núm. 18.

Tribunal Industrial. — Per a avui, dissapte, s'han fet els següents senyalaments:
Avant-judicis:
A les nou del matí: núm. 1023, per reclamació de salaris de l'obrer Josep Soto contra la Companyía «Riegos y Fuerzas del Ebro».
Núm. 1024, per reclamació de salaris de l'obrer Mariàn Soto, contra la Companyía «Riegos y Fuerzas del Ebro».
Núm. 1027, per reclamació de salaris de l'obrer Francisco Lamarca contra «La Unión Catalana».
Núm. 1036, per accident de treball de l'obrer Valentí Font contra el patró Manuel Lloret.
Judicis:
A dos quarts d'onze: núm. 939, per reclamació de salaris de l'obrer Josep Rauri contra els senyors Jordi Serra i Candi Bofarull. Jurats patrons: Calonja, Arbós, Ruiz. Obrers: Lloret, Membrado, Mulé.
A les onze, núm. 941, per accident del treball de l'obrer Jaume Planas, contra «La Hispania». Jurats patrons: Fimbernat, Segarra, Domènech. Obrers: J. Martí, Dangla, García.

El darrer número del «Boletín Oficial Eclesiástico» del Bisbat de Barcelona, conté'l sumari següent:
«Exhortació del Papa a tots els catòlics amb motiu de la guerra. — Congregació del Sant Ofici: Excomunió «nominatim» contra un sacerdot, fomentador de supersticions i rebel. — Reial Decret concordat sobre'l patronat actiu d'Ajuntament i comú de veins. —Mort de S. S. Pius X; Biografía i documents principals d'aquest Papa.»

La Direcció de Correus i Telègrafs ha adjudicat, per subasta celebrada recentment a Madrid a la Societat «Material para Ferrocarriles y Construcciones», el suministre de 25 cotxes correus de 20 metres de llarg i amb «bogies», per al servei de les línies de ferrocarrils.

Estat atmosfèric d'Europa del 2 de setembre, comunicat per la Societat Astronómica de Barcelona, segons els telegrames rebuts de l'Observatori Central Meteorològic:
Portugal, Espanya, França i Italia són els únics llocs d'Europa dels quals s'han rebut datos meteorològics. Per ells pot saber-se que continúa aquesta part SO. del continent amb altes pressions, que'l centre de pertorbació que era al S. de les Azores s'ha trasladat al NE. de les mateixes, prop del Cantàbric i ademés per la configuració de la zona coneguda pot suposar-se el restant d'Europa també amb altes pressions.
Baixa el baròmetre a França.
Tràngol a Gibraltar.

Durant les hores que ha estat de guardia el jutjat de l'Oest s'han instruit 17 diligencies ingressant als calaboços tres detinguts.
De les diligencies realisades, vuit són per lesions, quatre per furts, una per retenció, una per intoxicació i una per sustracció.

El bisbe de Puno conferirà ordres sagrades a alguns religiosos filipons demà, diumenge, i el dimarç vinent. Els actes se celebraràn al temple de Sant Felip Neri.

En els llocs de costum s'ha fixat un edicte de l'arquebisbat de Santiago convocant a oposicions per a la plaça de primer organista de la Seu de Compostela.

El plaç per a la presentació de sol·licituts fineix el 30 del corrent mes de setembre.

Avui es reunirà la Sala de Govern de l'Audiencia, per a preparar la visita de presons que tindrà lloc dilluns vinent.
A l'efecte ahir es va treballar activament en totes les dependencies del Palau de Justicia.
A les relatories es farà avui l'alarde de causes que s'han de veure per Jurats el pròxim quatrimestre.

Ha estat posat en llibertat el guardia de seguretat que ocasionà la mort haguda el passat diumenge al carrer de Vila-Vilà.
Va sortir de la presó ahir a la tarde.

Un xicot de 17 anys, sense professió, s'apoderà ahir de l'americana i la fiambrera d'un dels obrers que treballen a la clavaguera del Passeig den Colom.
Advertida la ratería, el lladre fou detingut pels obrers, escalfat i entregat a un municipal.

Un xofer fou denunciat per un municipal i citat a multes a la tinencia del districte V.
Quan sortía d'allí, trobà al municipal denunciador, s'hi encarà, l'insultà i li digué «que li clavaría quatre trets al cap».
El valent subjecte fou immediatament detingut i veu's-aquí com se troba amb un procés al jutjat d'instrucció, del que en sortirà «amb les mans al cap».

Ahir tarde anà al dispensari del carrer den Barbarà un subjecte de 35 anys, a que li curessin una pila de contusions que tenía a la cara.
Segons manifestà es presentà a cobrar una factura a un pis del carrer de les Tapies on hi viuen dos industrials, els quals el reberen a cops de puny.
En canvi aquests diuen que l'indicat subjecte es presentà amb males formes i insultà grollerament a un noiet fill d'un d'ells.
Se'n passà denuncia al jutjat.

Una dòna manifestà ahir tarde a un dels municipals dels Encants, que mentres examinava les parades, li havien près d'una butxaca 15 duros en plata, no podent precisar on.
Ja és molt que no's sentís de que l'alleugeríen del pès. Perque 15 duros en plata, pesen.

Al Casal Catalanista del districte II, Boria, 24 i 26, avui, dissapte, dia 5, a les deu de la nit, En Ramón N. Comas donarà una conferencia sobre'l tema «La tomba den Pau Claris», essent interessantíssim amb motiu de la reforma, trobant-se all ienterrades les desma, trobant-se allí enterrades les despulles de l'insigne català.
L'acte serà públic.

Amb objecte de tractar de l'actual conflicte relacionat amb l'industria pesquera d'altura, se celebrarà una reunió magna, avui, dia 5, a les quatre de la tarde, en el local de la Casa-Llotja, saló de l'Associació de Navilers.

SARRIÀ. — La Joventut Sardanista «Sarrià», donarà demà, diumenge, a dos quarts de deu del vespre, a la plaça Major, una audició de sardanes en homenatge del mestre català Enric Morera.
Les sardanes que's tocaràn de tan celebrat autor, són les següents: «A la plaça», «Enyorança», «L'Empordà», «La Festa Major», «A sol batent» i «Mainada». Dit programa serà executat per la cobla «Barcino».

DE FORA

—El dia 6 del corrent, a les quatre de la tarde tindrà lloc la inauguració de la Exposició escolar que han organitzat els mestres consorts de les escoles nacionals de Sant Joan Despí, don Joan Perich i Valls i donya Gabriela de Frígola i Barbaza.
—Caldetes. — Al Casino Colón, on acostuma reunirs-hi la colonia estiuejadora, el dia 5 del corrent hi haurà funció teatral; els dies 6 i 7 ball i batalla de serpentines; el dia 8, polonesa infantil amb regals, partit de futbol, disputant-se la Copa Casino Colón, ball de flors i cotilló.
—Artés (Plà de Bàges).—Els dies 6 i 7 del corrent se celebrarà la Festa Major, havent-se montat un esplèndid i luxós envelat, en el qual es donaràn lluits balls i funcions de sarsuela per una bona companyía.
—Olot.—Festa Major. Programa:
Dia 7.—Tritlleig de campanes. Almoines als pobres, presos i malalts. Sortida de gegants, nanus i cavallins. Completes. Bombes aeries. Teatre. Cine. Sardanes.
Dia 8.—Missa de Comunió al Tura. Traca valenciana. Les autoritats aniràn al solemnial Ofici, i predicarà el P. Roca, S. J. Concerts i sardanes, matí i tarde. Professó, portant el penó don Lluis Pons i Tusquets. Lluminaries. Sardanes. Teatr s. Cines. Balls.
Dia 9.—Pintoresc cercavila. Balls i sardanes a la plaça. Solemnial Ofici al Tura. Certàmen literari i artístic. Sardanes i concerts. Curs ade vedells. Balls. Trisagi. Típic ball-plà amb tot son acompanyament. Teatre.
Dia 10.—Ofici al Tura. Cucanyes. Sardanes. Repartiment dels premis Mulleras per la testamentaría del malhaurat patrici olotí don Camil Mulleras i Garrós. Cursa de vedells. Balls. Lluminaries. Trisagi. Cines.
Dia 11.—Cucanyes. Batalla de flors. Lluminaries. Balls.
Dia 12. — Sardanes al Firal. Tornaboda general a la Font de Sant Roc. Sardanes.

— Gastròfil Dr. Greus és l'únic remei eficaç conegut per a les malalties de l'estòmac. Cura acideses, dispepsia, gastralgia i diarrees.

LES PINDOLES ANTICLOROTIQUES "CASADESUS" del Doctor Cuizart curen la clorosis, pobresa de sang, colors esblaimats, desarreglos periòdics, etc. 2 pessetes capsa per tot arreu i Arch del Teatre, 21.

De Castelltersol

Acaba de celebrar-se la Festa Major amb una animació mai vista, sense que'l més petit incident hagi vingut a deslluir-la, llevat de les dues tuixades que caigueren el diumenge a migdia abans de ballar-se la dança, i el dilluns a la tarde a l'hora del Ball del Ciri; però que no obstant pogueren celebrar-se amb molta concorrencia, retrassant l'hora anunciada en els programes.
Les festes religioses han sigut solemníssimes, celebrant-se els divins Oficis amb una concorrencia de fidels que omplía de gom a gom la espaiosa iglesia parroquial. Va predicar, amb molta eloquencia, el Rnt. doctor don Pere Molas, notari eclesiàstic de Vich.
La professó del diumenge fou la més concorreguda que's recorda en aquesta vila, ja que s'hi contaren unes 300 atxes i un centenar de ciris. Portava el penó principal al doctor don Miquel Fargas, senador del regne i compatrici nostre, sostenint les borles el propietari don Antoni Oller i el senyor Guarro, de Barcelona.
La Dança i el Ball del Ciri feren que s'omplís nostra plaça Major, ocupant els centenars de cadires que hi havía, la nombrosa colonia que estiueja entre nosaltres i un sens nombre de forasters vingut dels pobles del contorn.
La cobla de Vich «Aliança Vigatana» executà dos escullits concerts públics de sardanes que deixaràn bona memoria a quants la sentiren per sa justesa i bon gust.
A la Joventut Catòlica s'omplí el teatre per a presenciar el drama «L'incapacitat», que representaren els socis aficionats del propi Centre, essent molt aplaudits.
Als balls de «L'Amistat» i «La Regional» es pot dir que hi havía massa gent, ja que's feia quasi impposible ballar en les sales.
En les serenades a les autoritats hi rivalisaren les orquestres «L'Aliança», de Vich, i la «Caldense», de Caldes de Montbuy. Els balcons de casa de l'alcalde senyor Sala hi havía tot l'Ajuntament i demés autoritats; els senyors administradors de la festa i els balladors del Ball del Ciri. La Plaça Major, aon està situada dita casa, estava quasi plena d'un públic que escoltà silenciosament i aplaudí amb entusiasme. Lo mateix succeí davant de la rectoría.
Un dels números del programa que resultà ben bonic, fou el comiat de les colonies escolars de Sabadell, el qual tingué lloc el diumenge, assistint-hi totes les autoritats, que presidíen la manifestació al costat del president de la Lliga de Higiene Escolar de dita ciutat senyor Ponsà, el doctor Fusté, el senyor Fontanet i altres individus de la propia Junta, havent-hi també representació del municipi sabadellenc. Al posar-se en marxa els automòbils que els conduíen varen ressonar molts aplaudiments i visques a Sabadell i a Castelltersol.
Mereix consignar-se i aplaudir-se l'acte realisat per la colonia estiuejadora improvisant el ball vermouht que a benefici dels pobres d'aquesta vila celebrà el dilluns, a migdia, a la sala de La Regional, la qual es vegé plena de families distingidíssimes, donant bell color a la festa la fila devantera ocupada per hermoses senyoretes, una comissió de les quals repartí llacets blancs als joves que anaven dipositant les quantitats amb que contribuiren a l'acte benèfic. Es recaudaren ben aprop de 300 pessetes, les quals se sumaràn al producte del cotilló que amb el mateix fí està anunciat per al dia 8 del corrent, a la sala de L'Amistat.
A l'hora en que escribim aquestes notes, la població es dirigeix a colles i families cap a les fonts de l'encontorn per a celebrar la tradicional tornaboda, donant-se per acabada la festa major.

Govern civil

Sense noticies

Ahir a migdía el senyor Andrade va manifestar als periodistes que no tenía cap noticia d'interés.
La normalitat era completa.

Els immigrants

Durant el dia d'ahir va notar-se novament moviment d'immigrants.
Van arribar-ne uns 200 i van sortir-ne per a les seves poblacions respectives 178 per la estació del Nort i 153 per la de França.

Anuncis oficials

Companyia dels Ferro-carrils de Madrid a Saragossa i a Alacant.
—Comitè de Barcelona.

Des del dia primer d'octubre pròxim els dilluns, dimecres, dijous i divendres no festius, de nou a dotze, estarà obert el pagament en la Caixa d'aquest Comitè dels cupons que venceràn en 30 del mes corrent, de les obligacions de les emissions del 2 ¼ % de primer de maig de 1886 i 6 d'abril de 1887, a raó de pessetes 5'625, satisfent-se en aquesta Caixa i en la de Madrid els cupons de les obligacions del 4 ½ % Série B. de 28 de juny de 1899, a pessetes 11'25 i els del 4 % de la Série D. a pessetes 10; amb deducció de pessetes 0'32 per cada cupó de les obligacions de les emissions de 1886 i 1887; pessetes 0'625 per cada un de les de 1899 i pessetes 0'56 pr cada un dels de la Série D. per impostos de l'Estat.
Els cupons deuràn presentar-se acompanyats de les factures de sa numeració per ordre de menor a major, les qu se facilitaràn en blanc pel Servei Títuls, juntament amb el número d' dre des del dia 28 del corrent.
Els senyors que tinguin dipositad les seves obligacions en les Caixes d quest Comitè sols hauràn de recullir número d'ordre que an aquest efecte se entregarà des de dit dia, per estar omplertes per l'expressat Servei les f tures corresponents.
Els cupons i obligacions amortitzad de venciments anteriors i els títuls p dents encara de canvi o de renovació fulles de cupons, podràn presentar-se t els dimars no festius, de nou a dot
Barcelona 4 de setembre de 1914.—A. del C.—Pel secretari, Enric Messa.

Companyia dels Ferro-carrils Madrid a Saragossa i a Alacan
—Comitè de Barcelona.

Havent de procedir-se a l'adquisició d'obligacions d'aquesta Companyía 2 ¼ % de la emissió de primer de ma de 1886, fins la quantitat de pesset 27.501'78; del 2 ¼ % de la emiss de 6 d'abril de 1887, fins la quantit de pessetes 27.626'19; del 4 ½ % Sé B. de la emissió de 28 de juny de 189 fins la quantitat de pessetes 139.133' i del 4 % Série D. de la emissió de de febrer de 1910, fins la quantitat pessetes 391.744'09, totes amb el cu de primer d'abril de 1915, promprèsos dites quantitats els respectius romanen de la subasta de 27 de març últim pessetes 1'78, 126'19, 133'72 i 244'09, co valor de les que corresponen amortisar primer d'octubre pròxim, s'invita a l persones a les quals pugui interessar adjudicació, a que concorrin a la suba ta que an aquest efecte tindrà lloc dia 26 del corrent, a les deu, en les o cines d'aquest Comitè, amb subjecci al plec de condicions que des d'avui e tarà de manifest an aquesta Secretar tots els dies feiners, de deu a dotze.
Si en la subasta no's presentessin pr posicions oferint obligacions de la em sió de 28 de juny de 1899 a preu inferi a la par i no poguessin adquirir-se en pl ça a l'expressat tipu, se celebrarà corresponent sorteig en dites oficines dia 28, a les deu.
Barcelona 4 de setembre de 1914.—A. del C.—Pel secretari, Enric Messa.

Espectacles

TEATRE DE NOVETATS
Avui, 5 septembre de 1914. Nit, a dos quarts de deu. Debut de la Gran Companyía de Varietats
6 DEBUTS — DEBUTS, 6
Carme Flores, María España, Germanes Besso Pepita Madrid, Verdumento, The Araluz (còmic excèntrics nous a Barcelona). Cinematògraf.— Preus econòmics. Entrada general, 0'31. Entrada segón pis, 0'21. — Demà, tarde, 2 seccions a les 4 i a les 6. Programa sencer, prenent part en les dues seccions Carme Flores i totes les atraccions i Cine. — Nit, a dos quarts de deu.— Dimars, debut desitjat de la cèlebre
PASTORA IMPERIO
Se despatxa a comptaduría.

TEATRE IMPERI
—Avui, tarde, preus econòmics. «El centenario».—Nit, repetició de la funció del benefici de Montesgudo. — Primer: «Sangre gorda». — Segón: «En familia».—Tercer: «La fuerza bruta».

Gran Cine Eldorado
Avui, dissapte, tarde i nit, estrena del cinema drama: «Alma femenina», interessantíssima pel·lícola de 75 metres. Exit cada vegada major de «Canción de cuna», gran comedia sentimental de 850 metres; «El hijo del aguila», veritable historia de Napoleón II; «El pequeño contorsionista», 9 metres; «El hermano falsario», «Revista Pathé» i altres.—Demà, diumenge, matinal d'onze a una; tarde, sessions continues de quatre a vuit; i nit a dos quarts de deu, colossals programes amb «Alma femenina», «Canción de cuna», «El hijo del águila», «El pequeño contorsionista» i altres.

DIORAMA
Avui, dissapte, grandiós programa: «El Hada Morgana», «Fregolino y el preceptor», «Venganza mortal», «Amor aguza el ingenio», «Dos cobardes» i altres.

Sala Mercè
Avui programa completament nou compost de 10 pel·lícoles sugestives i humoristiques amb les actualitats de la setmana. Reformes i novetats a les
GRUTES FANTASTIQUES

SATURNO PARK
Elegant centre d'atraccions, amenitzat tarde i nit per la Banda del Regiment de Vergara.
Entrada de passeig, 10 céntims

Compres
Alhajes, Paperetes brillants, perles, esmeragdes, or, plati i dentadures. Unica casa que pòt pagar més alts preus que altres. Zurbano, 8 (P. Reial.)

Lloguers
Torre per a llogar nomenada de «Governador» en l'Avingu da del Tibidabo, aprop l'Estació baixa del Funicular. Visible de 4 a 6.
Xalets per a llogar en el cim del Tibidabo. Informarà el quefe de l'Estació superior del Funicular.

Hermosa torre per a llogar en l'Avinguda del Tibidabo, número 12. Visible de 4 a 6.

nuncis
TOTS ELS QUE PATEIXEN del **Estómach** rès els curarà més prompte y eficasment com el **ELIXIR GREZ** tònich digestiu, conegut en tot el mon. Dipòsit en totes les farmacies.—Collin & C.ª, Paris.

VINO DE PEPTONA ORTEGA
Per a convalecents i persones débils, es el millor tònic i nodritiu. Inapetencia, i males digestions, anemia, tisis, raquitisme, etc. Venda en Centres Especialitats, Farmacies i Drogueries.

Vendes
CAVALL de sis anys, mitjà, se ven. Raó: Roger de Flor, 71, quadra.

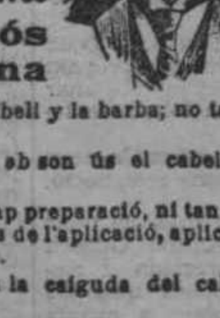

LA MILLOR TINTURA PROGRESSIVA
ES
LA FLOR DE ORO
Usant aquesta privilegiada aigua may tindreu cabells blanchs ni sereu calvos
El cabell abundant y hermós és el millor atractiu de la dona
La Flor de Oro es la millor de totes les tintures per'l cabell y la barba; no taca'l cutis ni embruta la roba.
La Flor de Oro Aquesta tintura no conté nitrat de plata, y ab son ús el cabell se conserva sempre fi, brillant y negre.
La Flor de Oro Aquesta tintura s'usa sense necessitat de cap preparació, ni tan sols s'ha de rentar el cabell, ni abans ni després de l'aplicació, aplicant-se ab un petit respall, com si fos bandolina.
La Flor de Oro Usant aquesta aigua's cura la caspa, s'evita la caiguda del cabell, se suavisa, s'aumenta y's perfuma.
La Flor de Oro és tònica, vigorisa les arrels del cabell y evita totes ses malalties. Per aixó s'usa també com a higiénica.
La Flor de Oro conserva'l color primitiu del cabell, ja sigui negre o castany; el color depèn de més o menys aplicacions.
La Flor de Oro Aquesta tintura deixa'l cabell tan hermos, que no és possible distingirlo del natural, si la seva aplicació's fa bé.
La Flor de Oro La aplicació d'aquesta tintura és tan fàcil y cómoda, que un hom mateix pot ferseho, per lo que, si's vol, la persona més íntima ignora l'artifici.
La Flor de Oro Ab l'us d'aquesta aigua's curen y eviten les **plaques**, para la caiguda del cabell y excita'l seu creixement, y com el cabell adquireix nou vigor, **may seréu calvos.**
La Flor de Oro Aquesta aigua deuen usarla totes les persones que desitgin conservar el cabell hermós y el cap sà.
La Flor de Oro Es la única tintura que als cinch minuts de possada permet ariçarse el cabell y no fa mala olor; deu usarse com si fós bandolina.
Les persones de temperament herpètich deuen precisament usar aquesta aigua, si no volen perjudicar la seva salut, y logràran tenir el cap sà y net ab una sola aplicació cada vuit dies; y si a la vegada desitgen tenyir el pèl fassis lo que diu el prospecte que acompanya a la ampolla.
De venda: principals perfumeries y drogueríes d'Espanya.

Serveis de la Companyía Trasatlàntica
LINIES AL RIO DE LA PLATA I AL BRASIL
El vapor
Reina Victoria Eugenia
sortirà el dia 4 de setembre de Barcelona, el 5 de Málaga, i el 7 de Cádiz cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.
El vapor
P. de Satrústegui
sortirà el dia 16 setembre de Bilbao i Santander, el 17 de Gijón, el 18 Coruña, el 19 de Vigo el 20 de Lisboa i el 25 de Cádiz, cap a Rio Janeiro, Santos, Montevideo i Buenos Aires
LINIES A ANTILLES, MEXIC, NEW-YORK I COSTAFIRME
El vapor
Buenos Aires
sortirà el dia 25 setembre de Barcelona, el 23 de Málaga i el 30 de Cádiz, cap a Nova York, Habana, Veracruz, i Puerto Méjico.
El vapor
Reina M.ª Eugenia
sortirà el dia 16 setembre de Bilbao, el 19 de Santander i el 21 de Coruña cap a l'Habana, Veracruz i Tampico. Admet carrega i passatge cap a Costafirme i Pacific amb trasbord en Habana.
El vapor
Manuel Calvo
sortirà el 10 de setembre de Barcelona, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga i el 15 de Cádiz cap a les Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello i La Guayra. S'admet càrrega i passatge amb trasbord cap a Veracruz, Tampico, Puerto Barrios, Cartagena de Indias, Maracaibo, Coro, Cumaná, Carúpano, Trinitat i Ports del Pacífic.
LINIA DE FILIPINAS
El vapor
C. de Eizaguirre
sortirà el dia 16 setembre de Barcelona, cap a Port-Saïd, Suez, Colombo, Singapore, Iloilo i Manila, servint per trasbord els ports de la Costa Oriental d'Africa, de la India, Java, Sumatra, Xina, Japó i Australia.
LINIA DE FERNANDO POO
El vapor
Ciudad de Cádiz
sortirà el 2 de setembre de Barcelona, amb escales a Valéncia i Alacant, i el 7 de Cádiz, cap a Tànger, Casablanca, Mazagan, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demés escales intermitges i Fernando Póo.
Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers, als quals la Companyía dona allotjament molt cómodo i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors tenen Telegrafía sense Fils. També s'admet càrrega i s'expedeixen passatges per a tots els ports del mon, servits per linies regulars.
Agents a Barcelona, Srs. Ripol i Companyía
Granvía Layetana, núm. 5, baixos

CATARRO dels NOYS
L'ANTI-CATARRAL BORRONET, es el veritable especific acreditat per a curar en poca dies la COQUELUCHE i BRONQUITIS i tota mena de tos de les criatures.
Dipòsits: Farmacia de l'autor: Carders, núm. 41.—Doctor Andreu.—J. Viladot i Rambla de les Flors, número 4.

Sabó **Gacela**
Venda al engrós en la fàbrica, Ciervo, 17, y a la menuda en el dipòsit, Mallorca, 179, y principals drogueries

UNGUENTO FREIXINET Ó DEL MILAGRO
CURACIÓ prompta, radical completa de totes les malalties de la pell i teixits subcutanis, especialment en aquelles en les quals l'objecte primordial es l'extracció de pus o materia; una vegada obtinguda la curació ja no's reprodueix més el gra, pústula, tumor, etc., per al qual s'havia empleat.
Resultats positius s'obtenen usant aquest miraculós preparat en tota classe de grans, floronco, carbuncle, pústula maligna, paròtides, tumors de tota mena, panadís, accés, escròfules, tumors de totes especies, llupies, ferides incises, llagues, porrellons l'agats, morenes, brians, ulls de poll, picades d'animals, cops i cremades, reumatisme, ferides de qualsevol classe que aquestes siguin.
80 anys d'èxit. 1'50 Ptes. Pòt
Preparat en la Farmacia de la Viuda Freixinet Arenzana de Abajo (Logroño).
Dipòsit a Barcelona: Farmacia Freixinet, Font de Sant Miquel, n.º 2. Segalá, Rambla de les Flors, 4.—A Madrid, Fills de Freixinet, San Vicente, 26.—A Figueras, Farmacia Secret. — A. Cardona, Farmacia Sala. — A Granollers, Farmacia Trullàs.
Amb l'aument de 0'50 Ptes. se remet a qualsevol punt d'Espanya per correu certificat.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes
i tot lo que's necessita per a ferias
Antiga Casa.— T. COSTAS. — Palla. 13 i 15 pral.

Mobles Higiénics de Jonc Esmaltat i médula extra
Marca registrada
Mr Pne

Manufacture Parisienne
Fàbrica sense sucursal
Passeig de Gracia 115 Barcelona

¡FORA PEL MOIXI!
ELS POLVOS COSMETICS DE FRANCH treuen en pocs minuts el pel de qualsevol part del cos, mitats arrels y no torna a sortir. No irrita'l cutis. Aquests depilatories utilíssims les senyores que tinguin pel moixi (vello) a la cara y brassos, perque ab ell poden destruirlo.
Un pot 2'50 pessetes. S'envia certificat per correu al que anticipi 3'50 pessetes en lliurança de Giro mutuo o en sellos de correu.
Farmacia Borrell
Comte del Assalt (carrer Nou) núm. 52, BARCELONA

Els vòmits, cor agre, ardors, inapetencies, pesadesa, bilis i dolors del estómac, cintura i esquena, etc., desapareixen el següent dia d'usar el
ESTOMAGO ARTIFICIAL
DE VENDA PER TOTES LES FARMACIES Y DROGUERIES
Desapareixen en tres dies les dispepsies, gastralgies i catarros gàstrics, com ho certifiquen milers de curats.
Refuseu com a falsificades les capses que no portin la firma dels únics concessionaris a Espanya.
J. Uriach i C.ª — Barcelona